БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад Үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган.

№ 254 (8779)
ОКТЯБРИИН 26
ВОСКРЕСЕНИ
1958 он

Сэн 20 мүнгэн

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ АЖАЛШАД! ОРОНОЙНГОО ЭКОНОМИКО БОЛОН СОЁЛ КУЛЬТУРЫН ШЭНЭ ДЭБЖЭЛТЫН ТҮЛӨӨ АРАД НИИТЫН СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ МҮРЫСӨӨ БҮРИ ҮРГЭНӨӨР ДЭЛГЭРҮҮЛЭЕ! СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН XXI СЪЕЗДЫН ХҮНДЭЛЭЛДЭ АЖАЛАЙ ШЭНЭ БААТАРШАЛГА ГАРГАЯ!

(Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин 41 жэлэй ойдо зорюулагдаhан КПСС-эй ЦК-гэй Уряануудhаа)

Театральна шэнэ сезон

...рүүшын зүжэг нааданай та... ...ахаяа байhан тухай гоё hайха... ...бэшэгдэhэн соносхолнууд го... ...й үйлсэнүүдээр харагдана. ...убликымнай театрнуудта шэнэ ...н эхилhээр тиимэшье үни бо... ...уй. КПСС-эй ээлжээтэбэшэ ...съездын хүндэлэлдэ дэлгэрhэн ...эз арадай патриотическа хүдэ... ...ай үдэр бүри үргэдэжэ байhан ...театрнууднай хүдэлжэ эхилбэ. ...атральна шэнэ сезон республикымнай творческо хүдэлмэрилэг... ...э илангаяа харюусалгатай ...а. Юуб гэхэдэ, энэ сезоной ...ерэхэ жэлэй хабар, Москвада ...т искусство, литературын хоёр... ...декада үнгэрэгдэхэ бшуу. ...декадада театральна бүхы кол... ...ивүүднай хабаадалсажа, түрэл ...айнгаа маяг түхэлөөрөө нацио... ...на, удхаараа социалистическэ ...мүрын hалбаран хүгжэhые ха... ...а зэргэтэй.

...за жэлнүүдтэ орходоо творче... ...коллективүүднай мүнөө шэнэ се... ...оо эдэбхитэй hайнаар бэлдэhэн ...а. Театрнуудай репертуарынь ...а баян болоо. Жэшээнь, хори ...а шэнэ зүжэгүүд бэлдэгдэнхэй. ...нэй арба шахуунь манай нюта... ...байдал харуулна.

...айгал дээрэ» гэжэ националь... ...оперо табижа, оперо, баледэй ...р шэнэ сезоноо нээгээ. Ород бо... ...баруун оронуудай классигуу... ...хэдэн зохёолнуудые энэ театр ...hэн жэлнүүдтэ табиhан бай... Мүнөө жэл «Анда нүхэд», ...ргоон» гэжэ бурят оперонууд, ...г дуранай түлөө», «Агуу гоо-Ангар дүүхэй», «Алтан зула» ...бурят баледүүд табигдаха юм. ...сезоной үедэ нютагай автор... ...й аяар табан зохёол табиха ...э театрын коллективэй амжал... болоно.

...ад драмын театр hонирхолтой ...к наада табижа байна. А. Пис... ...кын «О личном», А. Корней... ...й «Яахадаа мүшэд миhэлзэбэб» ...а зүжэгүүдые энэ театр табяа. В. Шекспирэй, М. Горькиин, ...артын зүжэгүүд мүнөө жэлдэ ...даха юм. Гадна декадын үедэ ...улагдахаар Б. Костюковскиин ...ажаhуухаб», Ю. Корниловай ...ан байшан» гэжэ зүжэгүүд ...гдэнэ. Эдэ зүжэгүүд мүн ма... ...нютагай байдал харуулна.

...ят драмын театр хитад дра... ...рг Цао Юй гэгшын «Тайфун» ...э зүжэг табижа, шэнэ сезоноо ...э. hаяхан Москвагай театраль... ...нститут дүүргэhэн залуу ре... ...ер нүхэр Цыренжаповай таби... ...зэ зүжэг бурят театрын туйла... ...творческо амжалтань гэхэдэ ...ю. Энэ зүжэгтэ Ленинградай ...ральна студи дүүргэhэн залуу... ...хабаадалсаа.

...э зуура творческо ехэ арга бо... ...отой, нютагай авторнуудай зо... ...н зүжэгүүдые бэлдэжэ, шэнэ ...оо угтадаг заншалтай байhан ...т драмын театр мүнөө жэлдэ ...заншалаа эбдэжэ, нютагай ав... ...нэгэшье шэнэ зүжэг бэлдэбэ-Энэ хадаа нютагай драматург... ...тай хэдэг хүдэлмэрээ тус теат... ...уладхаhыень, театр болон дра... ...ргнуудай холбоо барисаанай ...алтагүй байhыень харуулhан ...ойхон дутагдал гээшэ.

...ертуарай шэлэн олохо гээшэ ...ын гансал түрүүшын алхам Творческо коллективүүдэй шу... ...н шухала зорилго юуб гэхэдэ, ...мараар, творческоор хүдэлмэ... ...э, уран hайханайнгаа, удхын... ...талаар үндэр сэгнэлтэтэй зүжэ... ...е бэлдэжэ, арад зондоо ха... ...а ёhотой болоно. Образуудые ...бэрхээр, творческо ехэ орол... ...ор гаргахыень советскэ хүнүүд ...нуудhаа хүлеэнэ. Удхаараа бо-лон хүнүүдые харуулhан образуудаараа hонирхолтой, уран hайхэнайнгаа талаар дээдэ зэргын зүжэгүүд театрнуудай амжалтые гэршэлхэ зэргэтэй.

Үнгэрэгшэ жэлнүүдтэ hайн зүжэгүүдэй хажуугаар удхынгаашье уран hайханайнгаашье талаар hула, нэгэл хэбээр хэблэгдэмэл зүжэгүүд табигдадаг байгаа гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Шэнэ сезондошье табигдаhан зүжэгүүдые ямаршьегүй hайн гэжэ тоолохын аргагүй. Мүнөө табигдажа байhан зүжэгүүдые режиссерой заабарилгыншье талаар, актёрнуудай уран hайханай образуудые гаргалгыншье талаар улам hайжаруулха шухала.

Театральна коллективүүдэй шухала зорилго юуб гэхэдэ, арад зондоо харуулха зүжэгүүдтээ, театральна искусствода эрилтэеэ дээшэлүүлжэ, зохёолой удхые hонигүйгөөр, нэгэл хэбээр, шанар муутайгаар гаргаха ябадалтай эрид тэмсэхэ хэрэг болоно. Творческо хүдэлмэридөө олон янзын формо хэрэглэжэ, ажабайдалые зүбөөр харуулга, артист бүхэнэй өөрын онсо мэргэжэлые хараадаа абажа, уран hайханай образуудые байгуулга хадаа удха түгэлдэр, уран hайхан зүжэгүүдые табиха ябадалай арга нүхэсэл болоно бшуу.

Мүнөө театральна коллективүүдтэ, илангаяа бурят драмын театр болон хатар, дуунай ансамбльда бэлигтэй залуушуул хүдэлжэ эхилбэ. Партийна, комсомольско, профсоюзна организацинууд, бүхы творческо хүдэлмэрилэгшэд тэдэ залуушуулай хүдэлмэридэ али болохо туhаламжа үзүүлхэ, тэдэнэй ургаха замда hаад тойбо татаhан зүйлнүүдые зайсуулха, тэдэнэртэ театральна искусствые гүнзэгыгөөр шудалха арга боломжо олгохо зэргэтэй.

Театральна сезон гансал зүжэгүүдые табилгаар дүүрэхэ бэшэ юм. Энэ үе соо театрнууд харагшадтаяа уулзажа, тоосоогоо хэхэ, предприятинууд болон колхозуудта ошожо, зүжэг наада табиха, уран hайханай бүлгэмүүдтэ туhалха мэтын хүдэлмэри хэхэ болоно.

Москвада болохо декадын амжалта партийна, советскэ органуудай, республикын Культурын министерствын туhаламжаhаа нилээд дулдыдаха байна. Тэдэнэр театрнуудай эрилтэдэ анхаралтайгаар хандажа, творческо ажал хүдэлмэридэнь хододоо хамааралсажа, али болохо туhаламжа үзүүлхэ, идейно-политическэ талаар тэдэниие хинаха, бүхы хүдэлмэрилэгшэдэйнь дунда эрид шууд шүүмжэлэл, өөрыгөө шүүмжэлгэ гаргуулжа, хани ёhоной дискусси эмхидхэжэ, тэдэниие хүмүүжүүлхэ ёhотой.

Түрэл партимнай литература болон искусствые арадайнгаа ажабайдалтай нягта холбоотойгоор хүгжөөжэ, коммунизмын hаруул hайхан Ордониие байгуулха арюун хэрэгтэ зорюулха гэжэ заадаг.

Литература болон искусствын ажал-ябуулагшад! Оронойнгоо оюун бодолой баялигые арьбадхагты! Удхынгаа, уран hайханайнгаа талаар эрхим зохёол байгуулхын түлөө тэмсэгты! Арад зонойнгоо ажабайдалтай, мүнөө үеын байдалтай литература болон искусствын таhаршагүй холбоотой байхын түлөө тэмсэгты!—гэжэ Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин 41 жэлэй ойдо зорюулагдаhан КПСС-эй ЦК-гэй Уряанууд соо хэлэгдэнэ.

Уран мэргэжэлээ улам дээшэлүүлжэ, түрэл партиингаа табиhан зорилгонуудые нэрэтэй солотойгоор дүүргэхэ гээшэ театрын хүдэлмэрилэгшэдэй хүндэтэ уялга болоно.

Польшын Арадай Республикын делегаци Советскэ Союзда ерээ

БРЕСТ, октябриин 24. (ТАСС). ПОРП-гэй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь В. Гомулка, ПОРП-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн, Польшын Арадай Республикын Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Завадский, ПОРП-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн, ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ю. Циранкевич болон бусадhаа бүридэhэн Польшын Арадай Республикын делегациие мүнөөдэр городой ажалшад үнэн зүрхэнhөө халуунаар угтаа. Энэ делегаци Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй болон СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй хани барисаанай хэрэгээр айлшалжа, Советскэ Союзда ерэбэ.

Аха дүү Польшын хүндэтэ айлшадые угтахын тулада вокзалай перрон, дүтэ шадарай талмайнууд дээрэ городой ажалшад болон дүтын колхознигууд суглараа.

Варшаваhаа гараhан тусгаар поездын ерэхэhээ урда, Белоруссиин Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь К. Т. Мазуров, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо, БССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ В. И. Козлов, БССР-эй Верховно Соведэй Түрүүлэгшэ, Белоруссиин КП-гэй ЦК-гэй секретарь Т. С. Горбунов болон бусад вокзал дээрэ ерэhэн байгаа.

Польшын делегациин составта орохо, Польшын Арадай Республикаhаа СССР-тэ байдаг Элшэн сайд Тедеуш Гедэ мүн айлшадые угталсаа.

КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Верховно Соведэй болон Советскэ Правительствын зүгhөө нүхэр К. Т. Мазуров айлшадые амаршалба. Делегациин түрүүлэгшэ В. Гомулка харюугай үгэ хэлээ.

Айлшад амарhанайнгаа hүүлээр Москва ошохо замаа үргэлжэлүүлбэ.

ОАР-эй вице-президент маршал Абдель Хаким Амер Москваhаа мордобо

Советскэ правительствын хани барисаанай хэрэгээр айлшалжа СССР-тэ ерээд байhан Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын вице-президент сэрэгэй министр маршал Абдель Хаким Амер октябриин 24-дэ Москваhаа мордоо. Маршал Амер Совет ороной ниислэл хотодо табан үдэрэй туршада байгаа. Мүнөө тэрэ суг ябалсагшадтайгаа хамта Крым ошожо, богонихон саг соо амарха юм.

Парти, правительствын гэшүүд болон хэдэн зуун москвагайхид Внуковска аэродром дээрэhээ ОАР-hаа ерэhэн айлшадые мордохуулаа.

(ТАСС).

РСФСР-эй промышленность 1958 оной арба hарынгаа түсэбые болзорhоонь урид дүүргэбэ

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXI съездые эрхимээр угтахын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, Российска Федерациин ажалшад промышленна үйлэдбэриие дээшэлүүлхын түлөө тэмсэлдэ амжалта туйлаа.

Продукци бүхы дээрэнь гаргаха арба hарынгаа түсэбые Российска Федерациин промышленность болзорhоонь урид, октябриин 23-да дүүргэбэ. Үйлэдбэрилэн гаргагдаhан бүхы продукциин хэмжээн нёдондоной энэ үеынхидэ орходоо 9 процентээр нэмээ. Нүүрhэ, нефть малтан абаха, шэрэм, булад, хара металлай прокат, зэд, туулга, алюмини, 100 киловатт хүрэтэр хүсэтэй генератор, ашаанай автомобиль, экскаватор, тракторна культиватор, каустическа болон кальцинированнэ содо, сернэ кислота, минеральна утэгжүүлгэ, холимол аммиак, хэмэл болон холимол утаhа, автомобилиин покрышка, сонхын шэл, саарhа, хабтаhанай саарhа, целлюлоза, бүхы түхэлэй бүд, трикотажна зүйл, арhан гутал, элдэб колбаса, сахар, кондитерска зүйл, маргарин болон бусад зүйлнүүдые үйлэдбэрилхэ, модо шэрэхэ түсэбүүд болзорhоо урид дүүргэгдээ.

Улан-Удын промышленна предприятинууд 10 hарынгаа түсэбые болзорhоонь урид дүүргэбэ

Агуухэ Октябриин 41 жэлэй ойе, КПСС-эй XXI съездые хүндэтэйгөөр угтахын түлөө дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ Улан-Удэ городой ажалшад бүхы совет арадтал адли эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Городой предприятинууд валовой продукци гаргаха 10 hарынгаа түсэбые болзорhоонь урид, октябриин 23-да дүүргээ.

Городой предприятинууд 9 hарын турша соо түсэбhөө гадуур 50 гаран миллион түхэригэй промышленна продукци үйлэдбэрилэн гаргаа. Үнгэрэгшэ жэлэй энэ үетэй сасуулбал 9,5 процентээр ехэ продукци бүтээн гаргагдаа.

Паровозо-вагонно заводой, «Механлит» заводой, модоной заводой, автомобильнуудые заhабарилдаг гол мастерскойнуудай, мяха-консервын комбинадай, сэмбын фабрикын, хилээмэнэй комбинадай, Кировэй нэрэмжэтэ, «Победа», Чкаловай нэрэмжэтэ, «Россия» гэжэ артельнүүдэй коллективүүд социалистическэ мүрысөөндэ хабаадалсажа, hайн үрэ дүн туйлаа.

Городой электростанци, шэгнүүр заhабарилгын завод, «Труд» артель жэлэйнгээ түсэбые болзорhоонь урид дүүргээ.

Түнхэнэй аймагай колхозууд хүдөө ажахын продуктнуудые тушааха түсэбөө болзорhоонь урид дүүргээ

Түнхэнэй аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXI съездын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөндэ хабаадалсажа, ороохо таряа тушааха түсэбөө байгша оной октябриин 20-до 100 процентээр, овощь тушааха түсэбөө 251 процентээр, хартаабха—429 процентээр дүүргээ.

Энэ жэлдэ аймаг соо дунда зэргээр гектар бүриhөө 11 центнер ороохо таряан хуряагдаа. Тэрэ тоодо гектар бүриhөө 12,7 центнер шэниисэ хуряагдаhан байна.

Аймагай колхозууд Эхэ орондоо 195,3 мянган пүүд ороохо таряа, 167,6 мянган пүүд хартаабха, 44,8 мянган пүүд овощь тушааба. Олохон колхозууд түсэбhөө гадуур нилээд ехэ хэмжээнэй ороохо таряа худалдаhан байна. Жэшээнь, «Сибиряк» колхоз түсэбhөө гадуур 15200 гаран пүүд, «Путь Ленина», Калининай нэрэмжэтэ, «Новый путь», Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд түсэбhөө гадуур 2 мянга гаран пүүд ороохо таряа гүрэндэ худалдаа.

Аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд Улан-Удэ городой ажалшадта түсэбhөө гадуур 21375 центнер хартаабха, 4445 центнер овощь эльгээгээ.

Аймагай колхозууд өөhэдтөө шанар hайнтай таряанай, хартаабхын үрэhэ хаагаа, мүн тэрэшэлэн тэжээлдэ хэрэглэгдэхэ ороохо таряа хүсэд хүрэхөөр хаагаа.

Аймаг hү тушааха жэлэйнгээ түсэбые 138,2 процентээр, нооhо — 102,7 процентээр, үндэгэ—100 процентээр дүүргээ. Үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхидэ орходоо 3500 центнерээр ехэ hүн гүрэндэ тушаагдаhан байна.

Гүрэндэ hү, ороохо, овощь, хартаабха худалдагдажа үргэлжэлhөөр.

Ахын эрхим малшан

Долгор Галсановна Дмитриева Ахын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой эрхим малшанай нэгэн юм. Мал ажал дээрэ бага наhанhаа хойшо хүдэлжэ, нилээд тодхолшоhон хүн байха. Дааhан малаа hайнаар харууhалжа, хүшэ шадал hайнтайгаар, гарза хоролтогүйгөөр ондо оруулдаг байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ тугаллаха үнеэдые түрүүшынхеэ харууhалhан байгаа. Тэдэ малнуудаа hайнаар харууhалжа, hаалишадта тушаагааhэн. Мүнөө жэл 109 толгой hубай мал даажа абаад, зунай бэлшээридэ абаашажа таргалуулаад, бусажа ерэбэ.

—Харууhалжа байhан малаа hайнаар, тобир тарганаар ондо оруулхын түлөө оролдохоб. Энэ хадаа түрэл партиингаа XXI ээлжээтэбэшэ съездэдэ минии бэлэг болохо байна,—гэжэ нүхэр Дмитриева хөөрэнэ.

Зураг дээрэ: нүхэр Дмитриева.
П. Жужаевай фототекст.

Модо бэлэдхэлэй түрүү пункт

Хориин леспромхозой Зүүн Хуурайн модо бэлэдхэлэй пунктынхид партиин XXI съездын хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаад, юhэ hарынгаа түсэб үлүүлэн дүүргэбэ. Эдэнэр сентябрь hарада түсэбhөө гадуур 462 кубометр модо шэрэhэн байна.

Ажалай вахтада жагсаhан шофёрнууд Аркадий Зыков, Куприян Резников гэгшэд жэлэй түсэбhөө гадуур 4000 кубометр модо шэрэхэ уялга абанхай. Эдэнэр hара бүхэнэйнгөө даабари 120—190 процент дүүргэнэ.

Механизмын хүсөөр модо ашагшад Сергей Соколов, Николай Якин, Тимофеевэй хүтэлбэрилдэг модо буулгагшадай бригада түрүү шофёрнуудhаа гээгдэнэгүй, түсэбөө 140—150 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Автомашинада модо ашаха хүдэлмэринь сүм оньhожоруулагданхай.

Бага комплексно бригадануудай хоорондо дэлгэрhэн мүрысөөндэ Дабаатын мастерска участогай Подлецовой бригада түрүүлжэ ябана. Бригадынхид үдэр бүхэндэ тус бүридөө дунда зэргээр 8 кубометр модо бэлэдхэхэ гэжэ шиидэнхэй.

Г. Цыреторов.

...урагшадhаа бүридэhэн колхозуудай делегадуудай съезд болобо

...ШКАНЫ. (Молдавска ССР) ...ауцы гэжэ тосхондо юрэ бу... ...углаан болобо. Колхозой клуб ...500 hурагшад суглараа. Эдэ... ...адаа район дотор байгуулаг... ...hурагшадай колхозуудай де... ...уд болоно. Эдэнэр hургуу... ...хүдөө артелиин Устав батал... ...түрүүшын жэлэйнгээ ажалай ...тухай хөөрэлдэхын тулада нэ... ...съезддээ сугларhан байна. ...hурагшад 9 мянга гаран цент... ...ороохо таряа, 5 мянган цент... ...сахарай свёкло, 1600 центнер ...сэсэг ургуулжа абаhан бай... ...урагшадай колхозуудта малай ...фермэнүүд бии юм. Тэдэнэр ...э 300 центнер мяха худалдаhан байна. Мүнөө тэдэ фермэнүүдтэ 70 толгой эбэртэ бодо мал, 400 гаран гахай, 8 мянга шахуу шубууд болон туулайнууд үлэнхэй. Районой хоёр мянган эдир колхознигуудай ажалай дүн иимэл даа.

Молдавиин комсомолой бүхы райкомуудай секретарьнууд, мүн Одесскэ болон Черновицка областьнуудhаа айлшад эдир колхознигуудай съезддэ ерээ. Энэ съездтэй тохёолдуулагдан «Юный колхозник» гэжэ хэблэмэл газетын түрүүшын номер гаргагдаhан, hурагшадай колхозуудай туйлалтые харуулhан выставкэ нээгдэhэн байна.

(ТАСС).

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

Шэнэ газар дээрэ В. И. Ленинд э памятник табигдаба

АКМОЛИНСК. (ТАСС). Шэнэ газар дээрэ байгуулагдаhан «Московский» гэжэ совхозой тосхондо В. И. Ленинэй дурасхаалда памятник табигдаба. Энэ памятнигые нээлгын баярай митинг дээрэ тосхоной ажалшад олооро суглараа. Памятнигые нээхэ хүндэтэ эрхэ шэнэ газарай түрүүшүүлэй нэгэн комсомолец Николай Черненкодэ олгогдоhон байна.

Ташалан газар хахалдаг трактор

КИЕВ. (ТАСС). Киевскэ совнархозой конструкторска түб бюрогой хүдэлмэрилэгшэд хадын ташалангай плантациин элдүүрилгэ механизацилхын тулада шэнэ трактор ухаалан зохёобо. Шэнэ машинаар, тэрээндэ шагтагалагдадаг зэмсэгүүдээр газар хахалжа, культивацилжа, бусад хүдэлмэри хэжэ болоно. Хүдөө ажахын машина бүтээлгын Киевскэ завод туршахын тулада шэнэ трактор бүтээжэ эхилбэ.

Рига. Ураг тархиин hудаhануудые шэнжэлхэ шэнэ арга Латвиин Наукануудай академиин туршалгын медицинскэ институтда зохёогдоо. **Зураг дээрэ:** медицинскэ наукануудай кандидат М. Коновалова радио долги хэрэглэн, ураг тархи соогуур шуhанай гүйсые шэнжэлэн үзэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

„Советская сатира“ гэжэ выставкэ

КЕМЕРОВО. (ТАСС). СССР-эй Культурын министерствын дэргэдэхи уран hайханай выставкэ болон панорамануудай дирекциин эмхидхэhэн «Советская сатира» гэжэ уран hайханай нүүдэл выставкэ эндэ нээгдэбэ. Революциин урда тээхи ород ба советскэ мэдээжэ уран зураашад-карикатуристнуудай зурагууд энэ выставкэдэ харуулагдана.

Тус выставкэ энээнэй урда тээ Сталинск, Прокопьевск, Ленинск-Кузнецкий болон Кузбассай бусад городуудта харуулагдаhан байна. Тэрээниие бүхыдөө 75 мянган ажалшад хараа.

Мария Головастикова дэлхэйн рекорд туйлаба

Горькиин нэрэмжэтэ совхоз овощь ургуулгаар Москва шадар эгээн ехэ амжалта туйлаба. Эндэ гектар бүриhөө 700 ба дээшэшье центнер оройн капуста, 670 центнер морковь, 540 центнер хүрэтэр hонгино хуряана. Ниитэ дээрээ гектар бүриhөө 455 центнер овощь абтаба. Энэ хадаа Советскэ Союз дотор ехэ талмай дээрэhээ абтажа байhан овощиин эгээн ехэ ургаса болоно.

Дунда зэргээр совхозой нэгэ хүдэлмэришэн 740 центнер овощь ургуулжа абана. Эды шэнээн овощь 500 гаран хүниие жэлэй турша соо хангаха байна. Килограмм овощь эндэ дунда зэргээр 30 мүнгэтэ болоно.

Совхоз теплично-парниково hайн ажахытай. Бригадир-тепличница Мария Головастикова үбэлэй теплицын квадратна метр бүриhөө 140 килограмм хүрэтэр овощь абадаг байна. Энэнь дэлхэй дээрэ рекордно ехэ ургаса болоно.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Ниитэ-политическэ хүдэлмэри һайнаар ябуулха

Байгша оной үнгэрһэн 9 һарын турша соо Бичурын хонинной совхоз нилээдгүй ехэ амжалта туйлаа. Малай тоо толгой олошоруулха түсэб, илангаяа хони, гахай үсхэбэрилгөөр холо үлүүлэн дүүргэгдэв. Хэрбээ жэлэй эхиндэ хонидой тоо 10800 толгой, гахайнуудай тоо 478 толгой байгаа һаа, мүнөө хамта 13930 хонитой, 950 гахайтай болонхой.

Мүн малай ашаг шэмэ горьтойхоноор дээшэлээ. Жэлэй түсэбэй ёһоор үнеэн бүриһөө 2100 килограмм һүн һаагдахын орондо 9 һарын турша дотор—1963 килограмм һүн һаагдаад байна. Хонин бүриһөө 2,7 килограмм ноохо хайшалагдажа, нёдондонойхиноо хамтадаа 100 центнерээр ехэ ноохо абтаа. Мяха абалга 500 шахуу центнерээр дээшэлбэ.

Малай ашаг шэмын дээшэлһэнэй ашаар совхоз мал ажалай элдэб продуктнуудые гүрэндэ тушааха жэлэйнгээ түсэбые дүүргэнхэй байха юм.

Урда жэлнүүдтэ совхоз оооһо тараанай бирагүй ургаса абадаг һэн. Мүнөө жэлдэ 5009 гектар оооһо таряа таригдажа, тэрээнһээнь бухы дээрээ 41400 центнер оооһо таряа хуряагдаа. Тиихэдэ совхозой 1-дэхи отделениинхид 1800 гектар шэниисэн талмайһаа га бүриин 10,7 центнер, 2-дохи отделениинхид 360 га овёсой талмайһаа гектар бүхэнһөө 11,2 центнер ургаса абанхай.

Энэ амжалтые туйлахын тула совхозой партийна организаци эмхидхэлэй болон ойлгуулламжын нилээд ехэ хүдэлмэри ябуулаа. Коммунистнуудай олонхинь мал ажал, таряан ажал дээрэ хүдэлнэ. Тэдэнэй ажалай һайн жэшээ харуулна. Гэбэшье совхозой партийна организациин болоо хүдэлмэриин зарим дутуу дунданнуудые саг болзор соонь зайсуулаагүй гээшэ.

Партийна организациин тоосоото-һунгуулиин суглаан һаяхан болоожо, партийна бюрогой секретарь нүхэр Б. Цыренжапов тоосоото элидхэл хэв. Үгэ хэлэһэн коммунистнүүд ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха талаар партийна бюро һулаар хүдэлөө гэжэ шүүмжэлээ.

— Ажалшадай байра байдал һайжаруулха талаар партийна бюро горьтой хүдэлмэри ябуулаагүй. Совхозой центр дээрэ бани, үхибүүдэй ясли мүнөө болотор баригдажа дүүрээгүй байһаар. Политическэ, ойлгуулламжын хүдэлмэри ажалшадай дунда һулаар эмхидхэгдэнэ. Клуб, улаан булангууд түсэбэй ёһоор ажалланагүй. Социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ хэрэгтэ партийна бюро профсоюзна организацида туһаламжа багаар үзүүлнэ,—гэжэ профсоюзай комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Ц-Д. Будаев шүүмжэлээ.

Совхозой ажахын шухала асуудалнууд бюрогой заседани дээрэ тӓбилдагагүй һэн гэжэ 3-дахи отделениин эрхилэгшэ нүхэр Е. Хабалтуев тэмдэглэһэн байна.

— Хүдэлмэридэмнай алдуу, дутуунууд олон байна. Ажахын шухала кампаниин үедэ отделениинүүдтэй тоосоо партийна бюро дээрэ шагнагдадаггүй юм,—гэжэ нүхэр Хабалтуев үгэеэ түгэсхөө.

— Комсомолшууд, залуушуулай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һулаар ябуулагдаа. Ажалшадта лекци, элидхэл саг сагтаа уншагдаагүй, кино үсөөнөөр харуулагдана. Гадна, үнгэрһэн жэлдэ партийна һуралсалда һайн ажаллаһан табигдаагүй һэн. Мүнөөшье энэ һуралсалдаа һайнаар бэлдээгүйбди,—гэжэ коммунистнүүд нүхэд Х. Очиров, В. Бадмаев гэгшэд шүүмжэлбэ.

Сабшалан уһалалгые үргэнөөр ябуулжа, үбһэ ногооной баян ургаса абаха, мүн газар таряаланай ажал һайнаар эмхидхэжэ, оооһо таряа эхээр ургуулха арга боломжонуудай совхоздо бии байһан тухай зарим коммунистнууд тоггооно хэлээ.

Тус суглаан дээрэ социалистическэ уялганууд хайшан гэжэ бэелүүлхэ тухай дэлгэрэнгүйгөөр хэлсэгдэжэ, зохихо шиидхэбэри баталан абтаа.

Мүн партийна бюро, тэрэнэй секретарь һунгагдаһан байна.

Т. Гармаев, манай корреспондент.

Коммунистнуудай түрүү үүргэ дээшэлүүлхэ

Баргажанай аймагай загаһа барилгын «Октябрь» колхоздо тоосоото-һунгуулиин партийна суглаан һаяхан болобо. Коммунистнууд колхозой, мүн партийна организациин хүдэлмэридэ бии байһан ехэхэн дутуу дунданууды элирүүлэн шүүмжэлбэ.

Тус колхоз энэ жэлдэ загаһа бариха түсэбөө арайхан гэжэ 40 процент дүүргээд байна. Энэ юун дээрэһээ болооб гэхэдэ колхозой правлени загаһа бариха зунай һайн сагые хүсэдөөр хэрэглэжэ шадаагүй. Ажалай энэ халуун үедэ колхознигуудай, мүн зарим коммунистнуудай (К. А. Молчанов, А. И. Молчанов) зүгһөө жаяг заршам эбдэхэ, ажал хүдэлмэридөө гарахагүй ушар али олон үзэгдөө һэн. Загаһа барилгын бригадануудай хоорондо социалистическэ мүрысөө эмхидхэгдээгүй, загаһашад материальна талаараа урмашуулагдаагүй байгаа.

Мүн колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ, ойлгууламжын хүдэлмэри һулаар ябуулагдаа. Загаһа барилгын зунай халуун үедэ оройдохоноо 4 лекци уншагдаа.

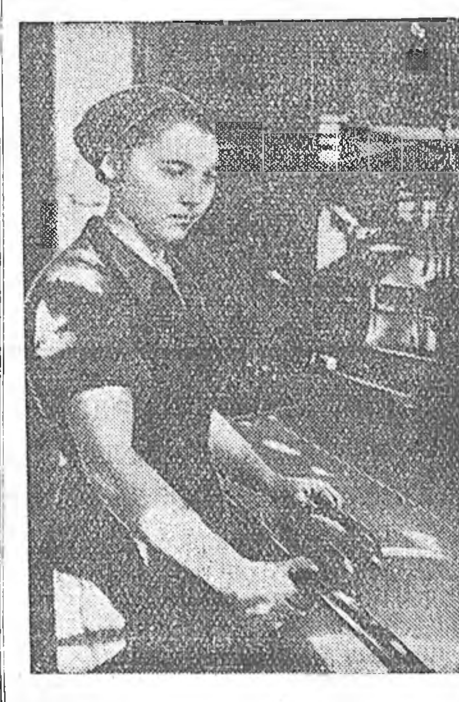
Загаһа бариха түсэбэй дүүргэгдээгүйдэ гансаханшье колхозой правлени бэшэ, мүн бидэ коммунистнаршье зэмэтэйбди.—Энэ жэлдэ манай колхоз хамагһаа гээгдэжэ загаһа барижа эхилээ һэн. Иимэ алдуу саашадаа дабтажа болохогүй гэжэ олон коммунистнууд тэмдэглээ.

Нёдондо жэлдэ түсэб табихадаа колхоздо ангай, шубуунай фермэ эмхидхэгдэхээр хараалагдаһан байбашье, энэнь дүүргэгдээгүй үлэшоо.

Мүн тус колхоз овощь, хартаабха тариха арга боломжоёо хүсэд хэрэглэнэгүй.

Элирүүлэгдэһэн дутуу дундануудые дары усадхаха, колхозой ажахые саашадань хүгжөөхэ хэмжээ ябуулгануудые хараалһан тогтоол партийна суглаан баталан абаа.

Д. Гыргенов.

Улан-Удын сэмбын фабрикын залуушуул комсомолшууд, залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунистическэ Союзай 40 жэлэй, Агуу ехэ Октябриин 41 жэлэй ойнуудые ажалай шэнэ бэлэгүүдтэйгээр угтажа байна. Ээрэлгын цехтэ хүдэлдэг комсомолка Евгения Иванова, мастер комсомолка Елена Хадыкова, сэмбэ нэхэгшэ комсомолшууд Валентина Смирнова, Мария Фомина болон бусад һайндэрэй урда тээ абаһан уялгануудаа үлүүлэн дүүргэжэ, эрхим шанартай продукци бүтээн гаргана. **Зураг дээрэ:** сэмбэ нэхэгшэ Мария Фомина.

А. Мантаевай фото.

ВЛКСМ-эй Железнодорожно райкомой баярай пленум

Паровозо-вагонно заводой гоё һайхан Культурын ордондо октябриин 22-ой үдэшэ комсомолшууд болон залуушуул олоороо сугларaa. Ленинскэ комсомолой 40 жэлэй ойдо зорюулагдаһан ВЛКСМ-эй Железнодорожно райкомой ойн баярай пленум энэ үдэшэ нээгдэбэ.

...Гэнтэ барабан, горнын жабхаланта абяан соностожо, улаан тугаа дээрэ үргэһэн эдир пионернүүд жэгдээр алхалан зал руу орожо ерэбэ. Коммунизмын ерээдүйн барилгашад алдарта һайндэрөөрнь аха нүхэдөө амаршалхаяа эндэ ерээ ха юм. Алдарта комсомолой ажал хэрэг тухай уран хурса шүлэгүүдые тэдэнэр тодо бэрхээр уншажа, альга ташуулба. «Пионернүүд, Ленинэй хэрэгэй түлөө бэлэн байгты!», «Хэзээдэ бэлэн!»—гэһэн үгэнүүд зал соо соностоно.

Железнодорожно районой комсомолшууд болон залуушуул 40 жэлэйнгээ ойе ажалай гайхамшагта амжалтаар угтажа байна. Алдарта һайндэрэй хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсажа, районой 3 мянган комсомолшуудай 80 процентнь юһэ һарын туршада жэлэйнгээ түсэб дүүргэнхэй. 1959—60 онуудай түсэбөөр нүхэд Сухаев, Ильин, Рыбина, Мальцева, Добросельский болон бусад ажаллажа байнхай. Нүхэр Неметовэй даадаг комсомол-залуушуулай бригадынхид 9 һарынгаа түсэб 161 процент дүүргэһэн байна. Мүн Мясников, Щербаков, Богатырев болон бусад нүхэдэй бригаданууд һайн үрэ дүн туйлана.

Районой залуушуул 9 һарын туршада «комсомолой нөөсэдэ» 6 миллион түхэриг суглуулба. 1-дэхи АТК-гэй (секретаринь нүхэр Сапунов) комсомольско организаци 114 мянган түхэриг, паровозно депогойхид (секретаринь нүхэр Семенова)—640 мянган түхэриг мүнгэ «комсомолой нөөсэдэ» суглуулһан байха юм.

Нөөсэлгэ хэхэ шэнэ арга боломжонуудые залуушуул олоно. Тэдэнэр түмэрэй хаядаһа суглуулжа тушаана. Районой комсомолшууд болон залуушуул мүнөө жэлдэ 900 тонно түмэр суглуулаа. ПВЗ-гэй котельнэ цехынхид 300 тонно түмэр суглууланхай. «Бурстройн» автобазын залуушуул октябрь һарын 20 хоногто 7 тонноһоо дээшэ түмэр суглуулжа тушааһан байна.

Комсомолой һайндэртэ зорюулагдаһан республикын конкурсдо районой хэдэн зуугаад залуу уралан нарижуулагшад, ухаалан зохёогшод хабаадалсана. Энэ жэлэй 9 һарада уралан нарижуулгын 900 дурадхал оруулагдажа, 2 миллион гаран түхэригэй алмалта хэгдээ. ПВЗ-гэй слесарь нүхэр Попов 6 дурадхал оруулаад, жэл соо 26158 түхэриг алмаа, шэрдэгшэ нүхэр Тюрина 2 дурадхалаараа 25700 түхэриг алмаһан байха юм. Ахадүү Хомутниковтан, Борисов, Жаворонков гэгшэд уралан нарижуулгаараа илангаяа шалгараа.

Районой залуушуул түсэбһөө гадуур нэгэ паровоз, вагон заһабарилаа, 24 квартиратай гэр ашаглалгада үгөө. Комсомолой бусадшье хэдэн барилганууд хэгдэжэ байнхай.

Железнодорожно районой комсомолшуудай гайхамшагта хэрэгүүд тухай рапорт ВЛКСМ-эй райкомой секретарь нүхэр Самбаров партиин Железнодорожно райкомой секретарь нүхэр Шамсимухаметовтэ барюулба.

Партиин райкомой зүгһөө нүхэр Шамсимухаметов, пенсидэ гарагшадай зүгһөө нүхэр Мезенин ойн баярай пленумдэ ерэгшэдые амаршалһан байна.

Ниитын ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадаһанайнь, ажалай үльгэр жэшээ харуулһанайнь түлөө хэдэн арбаад комсомолшуудта ойн баярай медаль, ВЛКСМ-эй обкомой Хүндэлэлэй грамотанууд барюулагдаба. ВЛКСМ-эй Бурядай обкомой секретарь нүхэр Дамбаев шагнагшадые халуунаар амаршалаад, саашанхи ажалдань амжалта хүсэбэ.

Хатар, дуунай Бурядай ансамблиин залуу артистнууд пленумдэ хабаадагшадта һонирхолтой концерт харуулһан байна.

А. Алексеев.

Һонирхолтой хөөрэлдөөн

Ташкентдэ болоһон Ази, Африкын оронуудай уран зохёолшодой конференцидэ хабаадагшадтай уулзалга республикын уран зохёолшодой Союзда һаяхан болобо. Эндэ уран зохёолшод, радио, хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэд олоороо сугларжа, конференцидэ ошожо ерэһэн уран зохёолшо Хоца Намсараевай, «Байгалай толон» журналай редактор Ч. Намжиловай хөөрөөнүүдые һонирхожо шагнабад.

—Октябриин 7-ной үдэр Ташкентын Алишер Навоин нэрэмжэтэ театрай урдахи талмай дээрэ хүн зон олоороо сугларанхай, конференцидэ хабаадагшадые угтан мэндэшэлжэ бай- гаа һэн,—гэжэ Хоца Намсараев хөөрэбэ. —Үдэшын 6 часта театрай зал соо элдэб шарайтай, элдэб хубсаһатай айлшад һуужа байба. Г... һайхан хубсаһатай Индиин эхэнэр, хара хилэн малгайтай Суданай түлөөлэгшэ, Сомалиин, Нигериин, Камерунай, Хитадай, Японой, бусад олон оронуудай түлөөлэгшэнэр бии.

Ази, Африкын уран зохёолшодой конференци бэлэдхэхэ Комитедэй түрүүлэгшэ Шараф Рашидов пленарна суглаа нээбэ. СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй Гадаадын хэрэгүүдэй комиссиин түрүүлэгшэ, КПСС-эй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн Н. А. Мухитдинов конференцидэ хабаадалсаба. Энэ конференци дээрэ олон оронoй түлөөлэгшэд үгэ хэлэжэ, дэлхэй дээрэ эб найрамдал мандуулхын түлөө, колониальна дарлалтаһаа бүхы арадуудые сүлөөлхын түлөө тэмсэжэ байһанаа, саашадаа бүри шангаар тэмсэхэ байһанаа мэдүүлээ. Энэ конференци 7 үдэрэй туршада хани нүхэрэй ёһоной оршон байдалда үнгэрһэн байна.

Конференциин үедэ, дүүрэһэнэй хойнонь һонирхолтой уулзалганууд болоһон тухай, Ташкентын хажуу дахи Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо ошожо, ажахытайнь танилсаһанаа, Казахстанай түүхэтэ газарнуудаар ябаһанаа Хоца Намсараев, Чимит-Рыгзэн Намжилов дэлгэрэнгүйгөөр хөөрэһэн байна.

* *

Октябриин 23-да Багшанарай институтда һонирхолтой вечер болобо. Уран зохёолшод Хоца Намсараев, Чимит-Рыгзэн Намжилов хоёр Ази, Африкын оронуудай уран зохёолшодой конференцидэ хабаадалсаһан тухайгаа сугларагшадта хөөрэжэ үгэбэ. Мүн Монголой Чойбалсанай нэрэмжэтэ гүрэнэй университедэй багша нүхэр Чойжилсурэн студентнүүдые амаршалаа.

Удаань Бурядай уран зохёолшод Д. Жалсараев, Н. Дамдинов, А. Жамбалдоржиев, В. Петонов, Ч. Гомбоев, Ч. Намжилов, А. Бадаев шүлэгүүдээ уншаба. Студентнүүдэй зүгһөө В. Билдушкинов, Ц. Дондокова-Номын шүлэгүүдээ уншаһан байха юм.

А. Олзеной.

Уһалалгын хүсөөр ургаса дээшэлүүлбэ

Курумканай аймагай Дэрэн... сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Аяан гэжэ газарта байһан сабшалан жэл бүхэндэ гандажа, ... тэй ургаса үгэдэггүй байһан юм.

Колхозой гэшүүд энэ жэл 100-гаран гектар газар насосоор уһалаа байна. Тэрэнэй ашаар гектарай ... центнер убһэ хуряаба.

Г. Бадмаев.

ТУҺАЛАМЖА ХЭРЭГТЭЙ

КПСС-эй Железнодорожно районой шиидхэбэреэр манай районо саг үргэлжэ хүдэлдэг 5 агитпункт байгуулагдаа һэн. Тэдэнэй нэгэнинь паровозо-вагонно заводой 5-дахи участогай клубай дэргэдэ эмхидхэгдэжэ, май һаранай хойшо хүдэлжэ эхилээ.

Эдэбхитэдые олоор хабаадуулжа, агитпунктнаар хүдэлмэри һонирхолтой болгохоёо оролдонобди. Агитпунктдамнай саг сагтаа элдэб асуудалаар лекци, элидхэл болодог. Тиигээд үнгэрһэн саг соо хамта 16 лекци уншагдаа.

Агитпунктда лекцинүүдһээ гадна, һони һонин вечер үнгэргэгдэдэг болоо. Жэшээлхэдэ, Бурядай АССР-эй байгуулагдаһанһаа хойшо үнгэрһэн 35 жэлэй ойдо зорюулагдаһан вечертэ ажалшад олооро суглараһан байна. Бурядай республикын байгуулагдаһан түүхэ тухай түүхын эрдэмэй кандидат Бажеев, республикын соёлой хүгжэлтэ тухай нүхэр Дульбинов, хүдөө ажахын хүгжэлтэ тухай нүхэр Егунов гэгшэд һонирхолтойгоор, ойлгосотойгоор хөөрэжэ үгэһэн, олон асуудалнуудта харюусаһан байна. Мүн ородой агуу ехэ композитор Римский-Корсаковой, уран зохёолшо Л. Н. Толстойн дурасхаалда зорюулагдаһан вечер үнгэргэгдөө. Мүнөө үедэ Ленинскэ комсомолой 40 жэлэй ойн баярта зорюулагдаһан вечертэ бэлдэгдэжэ байна.

Агитпунктнай үүсхэлээр манай һунгагшад өөһэдынгөө депутадуудтай хэдэн дахин уулзаа. Бурядай АССР-эй депутат, паровозо-вагонно заводой начальник В. С. Бутко агитпунктда ерэжэ, һунгагшадтайгаа уулзаа һэн. Һүүлээрнь горсоведэй депутадууд Колодин, Суворов гэгшэд тоосоһон байха юм.

Агитпунктымнай хүдэлмэри түсэбэй ёһоор эмхидхэгдэнэ, түсэбнай олониитэдэ соносхогдожо, дуулгагдажа байдаг.

Тиибэшье манай хүдэлмэридэ мүн дутуу дунданууд бии. Профсоюзай заводой комитет агитпунктда һаналаа табинагүй, ажалдань ямаршье туһа хүргэнэгүй. Манай агитпунктда туһалха ёһотой партийна организацинууд (ТЭЦ-эй, ПВЗ-гэй транспортын цехын) хүдэлмэреэрнай һонирхоногүй, секретарьнуудынь нэгэншье ерээгүй байна.

Агитпунктын хүдэлмэридэ дээрэ дурсагдаһан партийна организацинуудай зүгһөө туһаламжа үзүүлжэ байха тушаа паровозо-вагонно заводой партком олон дахин тогтоол абаһан байна. Теэд тэдэ тогтоолнуудынь дүүргэгдэнэгүй, дүүргэлтынь хойноһоо хэншье шалганагүй.

С. Черненко, саг үргэлжын агитпунктые даагша.

Абаһан уялгануудаа дүүргэхын түлөө

КПСС-эй ээлжээтэбэшэ XXI съездые зарлаха тухай КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленумэй шиидхэбэрие манай Бичурын аймагай ажалшад бухы совет арадтал адли һайшаан дэмжээд, угаа ехэ эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллажа байна.

Аймагай колхозуудай, РТС, совхозой ажалшад партиин XX съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын, мяха, һү, тоһоной хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Америкын Холбоото Штадуудые түүхэтэ богонихон болзорто хүсэхэ гэһэн зорилгые бэелүүлэлсэхын түлөө тэмсэжэ, бага бэшэ амжалта туйлаа. Аймаг соомнай һүүлшын табан жэлэй турша соо һү һаалга 2,1 дахин, ноохо хайшалалга 2,3 дахин, үндэгэ абалга 1,5 дахин, оооһо таряа абалга 13,6 процент, сахарай свёкло 6 дахин, мяха 42 процент ехээр үйлэдбэрилэгдөө.

Аймагаймнай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд Агуу ехэ Октябриин социалистическэ революциин 41-дэхи жэлэй ойе, мүн партиин XXI съездые шэнэ амжалта туйлажа угтаха хүсэлэнтэй. Гүрэндэ элдэб зүйлэй хүдөө ажахын продукци тушааха түсэбөө заатагүй дүүргэхэ гэһэн уялгаяа аймагай колхозууд муу бэшээр дүүргэжэ байна. Олохон колхозууднай социалистическэ уялгануудаа һайнаар дүүргэнэ.

Гүрэндэ оооһо, овощь, сахарай свёкло, үндэгэ, ноохо тушааха, худалдаха түсэбөө аймагай ажалшад болзорһоонь урид дүүргээ. Малай продуктнууд мүнөө тушаагдажа, худалдагдажа үргэлжэлһөөр. Аймагай совхоз. колхозууд Советскэ Конституциин һайндэр хүрэтэр гүрэндэ хүдөө ажахын бүхы продуктнуудые худалдаха түсэбөө сүм дүүргэхэ юм.

Колхознигууд, механизаторнууд, аймагай хүдөө ажахын мэргэжэлтэд энэ жэлдэ машина, техникынгээ эзэд болоһоной ашаар малай продуктнуудые ехээр абаха, ургаса таряа ехээр хуряаха тушаа бага бэшэ амжалта туйлаа. Энэ жэлдэ ган гасуурай болобошье, аймаг дотор муу бэшэ ургаса таряан хуряан абтаа.

Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр М. Я. Серебренников, партийна организациин секретарь нүхэр А. Д. Конечных) га бүриһөө дунда зэргээр 12,6 центнер шэниисэ хуряагаа, мүн зарим участогуудһаа га бүриин 18 центнер шэниисэ хуряаһан байна. «Победа» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр А. П. Лобанов, партийна организациин секретарь Г. Д. Некипелов) га бүриһөө дунда зэргээр 10,4 центнер оооһо таряа хуряагаа. Колхоз үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 3100 центнер оооһо таряа ехээр ургуулан абаа. Мүн Ждановай нэрэмжэтэ колхоздошье һайн ургаса хуряагдаһан байна.

Колхозуудта ажалай эмхидхэлэй зүбөөр табигдаһанай, машина, техникын һайнаар заһабарилагдаһанай, ажахын һалбаринуудта коммунистнуудай зүбөөр хубаарилан табигдаһанай ашаар энэ жэлэй ургаса түргэнөөр хуряагдаа. Энээнэй ашаар аймагай колхозууд гүрэндэ 80370 центнер оооһо таряа болзорһоонь урид тушаагаа. Мүн тэрэ тоодо 67940 центнер оооһон болзорһоо урид гүрэндэ худалдагдаа.

Аймагай колхознигууд, механизаторнууд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд гүрэндэ сахарай свёкло тушааха уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Энэ жэлдэ заводто 74356 центнер свёкло тушаагдаа. Энэнь үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхитэй сасуулбал нэгэ хахад дахин ехэ болоно. Гүрэндэ түсэбһөө гадуур 6 мянган центнерһээ бага бэшэ сахарай свёкло тушаагдаха юм. Калининай нэрэмжэтэ колхоз га бүриһөө 130 центнер свёкло хуряан абаа.

Свёкло таригшадай габшагай ажалые онсолон тэмдэглэхэ шухала. Энэ жэлдэ эртүүр саһан ехээр орожо, мянган гектар шахуу газар дээрэхи сахарай свёкло саһан доро орошоһон байгаа. Иимэ ехэ газар дээрэхи свёклын саһан доро һоо малтажа абахын тула нилээд ехэ хүсэн гаргагдаа. Аймагай свёкло таригшадай свёклоёо саһан дороһоо малтан абахадань дунда һургуулинуудай, механизациин һургуулиин һурагшад, аймагай центрын алба хаагшад ехээр туһалаа.

Мүн энэ жэлдэ овощь муу бэшээр ургуулагдаа. Жэшээнь, «Победа» колхоз гектар бүриһөө 207 центнер үгэрсэ, 200 центнер капуста, 130 центнер морковь хуряагаа. Энэ колхоз овощиин һайн ургаса хуряаһанайнгаа ашаар гансахан энэ культураһаа 320000 гаран түхэригэй олзо доход оруулаа. Тиигэжэ түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо гүрэндөө хоёр дахин ехэ овощь худалдаһан байна.

Үндэр ургаса хуряан абахын түлөө ехэ бэлэдхэл хэгдэһэнэй ашаар лэ ган гасуурта энэ жэлдэ муу бэшэ ургаса хуряан абтаа. Аймагай совхоз, колхозууд таряалангай полинуудта наг шэбхэ ехээр гаргаһан, газараа уһалһан юм. Гадна хабарай тарилгын үедэ агротехническэ түрүү арга хэрэглэгдэһэн байгаа. Жэшээнь, таряалангай талмайнуудта 60 мянга гаран тонно наг шэбхэ гаргагдаа. Нилээд ехэ талмай дээрэ шииг нойтон тогтоогдоо. Оооһо таряан, мүн бусадшье ургамалнууд богонихон болзорто шанар һайнтайгаар таригдаа һэн. Арба мянга шахуу гектар газарта оооһо таряан нарин рядтайгаар, хэрээһэлүүлэн таригдаа. Иигэжэ шэнэ аргаар тарилга хэһэнэй ашаар ургаса хаа хаанагүй муу бэшээр абтаа.

Амяарлан хуряаха шэнэ арга энэ жэлэй таряа хуряалгада ехээр хэрэглэгдээ. Иимэ шэнэ аргын хэрэглэгдэһэнэй ашаар таряа хуряалгын, гүрэндэ тушаалгын болзор нилээд түргэдхэгдөө. Энэ жэлдэ гүрэндэ оооһо таряа тушааха, худалдаха түсэб гол түлэб 12—15 үдэрэй турша соо дүүргэгдэһэн байна. Энээнһээ урда тээ аймагай совхоз, колхозууд гүрэндөө оооһо таряа иимэ түргөөр тушаадаггүй байгаа.

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй угаа ехэ эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллаһанайнь ашаар энэ жэлдэ оооһо таряан нилээд түргөөр, сентябриин эхеэр хуряагдажа дүүрээ. Аймагай колхозуудай гэшүүдэй эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллаһые нэгэ иимэ баримта гэршэлэн харуулна. Жэшээнь, урдань Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз 6628 га оооһо таряа, 120 га сахарай свёкло тариһан аад, тэрээнээ хуряахын тула городһоо жэл бүри шахуу туһаламжа абадаг байгаа. Тус колхозой гэшүүд энэ жэлдэ городһоо туһаламжа абангүйгөөр өөһэдөө таряагаа хуряажа дүүргээ. Калининай, Чапаевай, Ждановай нэрэмжэтэ, мүн бусадшье колхозууд городһоо туһаламжа эреэгүй.

Аймагай совхоз, колхозууд ерэхэ 1959 ондо оооһо тарянай һайн ургаса хуряахын зорилгоор мүнөө шанар һайнтай хүсэд хүрэхэ үрэһэ хүрэнгэ хаагаа.

Аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд мал ажал саашадань хүгжөөлгэдөөшье зарим тэды амжалта туйлаа. Жэшээлхэдэ, томо эбэртэ бодо мал, гахай үсхэбэрилхэ түсэб 1958 оной октябриин 1-дэ дүүргэгдээ. Үнгэрэгшэ жэлэй энэ үетэй сасуулбал эбэртэ бодо мал 7 процентээр, тэрэ тоодо үнеэд 8,6 процентээр, хонид 17,6 процентээр, гахай 13,1 процентээр, тахяа 62,8 процентээр олошороо. Аймагай совхоз, колхозууд жэлэй дүүрэтэр үшөө нилээд олон түл абахаар хараална.

Манай хонишод 100 эхэ хонин бүриһөө 140 хурьга абаха гэһэн уялгаяа дүүргэхын зорилгоор эхэ хонидоо эртэ хабар ороондо оруулаа. Аймагай эрхим хонишод, тэрэ тоодо, Ждановай нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон Бадмажап Эрдынеевич Сономов 100 эхэ хонинһоо 104 хурьга абаа, «Победа» колхозой ахалагша хонишон Константин Федорович Бабошин 100 эхэ хонин бүриһөө 107 хурьга, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон Харитон Куприянович Разуваев 100 эхэ хонин бүриһөө 133 хурьга абаһан байна. Иимэрхүү жэшээнүүдые тоолохо болоо һаа аймаг соо нилээд олон юм. Аймагай эрхим хонишод 100 эхэ хонин бүриһөө 140—150 хурьга абаха гэһэн уялгаяа дүүргэхэнь лабтай.

Аймагай һаалишадшье хүдөө ажахын бусад хүдэлмэрилэгшэдһөө дутуугүйгөөр ажаллана. Энэ жэлдэ нилээд олон һаалишад үнеэн бүриһөө 3 мянган литр һү һаагаа. Жэшээнь, Бичурын совхозой һаалишад нүхэд Д. Дармаева, Б. Линхобоева, Д. Гармаева, Д. Доржиева болон бусад жэлэй эхинһээ үнеэн бүриһөө 2 мянга шахуу литр һү һаагаа. Ждановай нэрэмжэтэ колхозой һаалишад нүхэд Е. П... цукова, Б. Сандакова, Д. Итыгилова, Ц. Шодоева болон бусад жэлэй 9 һарын турша соо үнеэн бүриһөө 3 мянга шахуу литр һү һаа- һан байна. Эдэ һаалишад үнеэ һайнаар харууһалдаг, түхэрэй суудхэ соо бэлшээридэ ябуулжа, үдэртөө 2 дахин һаадаг болоһоной ашаар һү ехээр абадаг болоо.

Гэхэ зуура аймагай зарим колхозууд һү һааха түсэбөө муугаар дүүргэжэ байна. Колхозуудай правлени, партийна организацинууд һаалгаяа дээшэлүүлхын зорилгоор үнеэдээ бүлеэн уһаар уһалдаг, силос, шэмэтэ тэжээл ехээр үгэдэг боложо байна. Аймагай совхоз, колхозууд байгша оной 9 һарада үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 32 процентээр ехэ мяха абаа. Мүн ... рэшэлэн энэ үе соо ноохо 24,6 процент, һү 5,3 процент ехээр абаһан байна.

Энэ жэлдэ һү, мяха, ноохо ехээр абтаһанай ашаар аймагай совхоз, мүн олохон колхозууд гүрэндэ малай продуктнуудые тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргээ. Аймаг үнгэрэгшэ жэлэй ... үеынхидэ орходоо гүрэндэ 367 тонно мяха, 383 тонно һү, 137 тонно овощь ехээр тушаагаа.

Аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй зарим тэды амжалта туйлабашье, ажалдамнай нилээд ... тагдалнууд, шиидхэгдээгүй асуудалнууд бии байһаар. Аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд партийна организацинуудай хүтэлбэреэр ажалдаа бии байһан дутагдалнуудаа усадхахын түлөө тэмсэнэ.

В. САХЬЯНОВ, Бичурын аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

Уран зохёолой хуудаһан

Ленинскэ комсомолой алдарта дүшэн жэлэй ойдо зорюулагдана

☆ ☆

Николай ДАМДИНОВ

Минии аха

(*„Эсэгын нэрэ“ гэжэ поэмэһээ*)

Калининска область.
Зубцовско район.
Юшнёво һуурин.
Мянга юһэн зуун дүшэн гурбан
онной март.
(Толгой соомни —
тоонууд, тоонууд, тоонууд дүүрэн.
Һанадам
Захагүй үргэнөөр —
Саһата шэрүүн карта).
Саһата шэрүүн дайда.
Саһан хайлана.
Ухэр бууһаа байтагай
Миниишье үхэр шабардана.
Сабхи гуталыш
Сосооһоонь һайрам зайлана.
«Солдат, амара!» гэһэншүүгээр
...өөгүүд хормой һабардана.
...лөөдэрэй добтолгодо
Сэрэг татуулжа байгаа.
Юшнёво һуурин —
...рын багахан һуурин.
...хын гэртэ уужа һуунад сайгаа
Залуу, наһатай,
Һахалтай, һахалгүй сэрэгшэд.
Дүүрэн,
...дэ хубаажа ябаһан нэгэн тэндэ
...ритэ бэдэржэ тухашарангүй,
Һадаараа нээбэ консервээ.
— Наашань асара...
— Хэндэ?
— Эндэ!
— Оо! Ши гүш?
...ихэл гэхэдэ сээргүй...
— ha-ha-haa!
Аалиханаар
...шэн соо гал аһаа...
...лөөдэртөө добтолго.
— Үргэһэ нойршье хүрэнэгүй.
...ды ехэ бэрхэшээлые арад
диилэнэб.
...схэлэн. Үхэл, Түймэр...—
...ршье гэнэгүй
Командир—
Лейтенант Сэдэбжаб Дамдинов.
...эн хонгор бэшэ даа мүнөө
тэрэ.
...ртэһээ ошоһоор
...лээд һургуули гараа.
...р Байгалай саана
...визионно дээр үтэр
Диилэхэ, илаха хүшэр эрдэмдэ
һураа.
Тиигээд—фронт.
Шэхэ дүлиирмэ үхэр буу.
Сэхэ урдаһаа орожо ерэһэн
танкнууд.
Булад хуягтай.
Хадхаха бэшэш.
Хүлеэгээд һуу.
Дүтэлэмсөөрнь—дүрэдэг бутылка,
банканууд.
Улаан гараараа шахуу буладтай
тэмсээ.
Улаан нюураарнь дайсаниие
золгоо.
Снарядуудай
Уйлан, ёолон дүүлимсээр
Ухаа алдахаа болижо,
Зүрхэеэ даруу болгоо.
Шэрхэг һахалаар хасарынь
хушаатай.
Шэрүүбтэр
болоо
дүринь.
Алибаа ушарта гэжэ—бэшэмэл
захяатай.
Аяар саана хармаандань юм,
үбэр соонь.
Эхэнэр хүнэй адрес. Эгээн дүтын.
Инаг басаган бэшэ.
Үрдигдээгүй.
Залуудагдаа.
Эхынь һуудаг нютагай нэрэ.
Утын
ута,
холын холо газарта һуудаг даа...
Агшан зуура һанагдаад орхино
Түрэл дайдань.
Амгалан нажар...
Бороогой һүүлээр ууралтаһан
бэлшээри...
Үшөө дахин
Нюсэгэн хүлөөр
тэрээгүүр гэшхэхэ найдал
Үбсүү—сээжэ
дулаасуулан хүлшөөнэ.
Часай годлинууд
Шамдаха дурагүй, шархаан.
болгоомжотойгоор
бодохо сагые заана.
...Илалта ойро. Үшөөл хэдые
зобоод...
— Взво-о-д!...

Александр ЖАМБАЛДОРЖИЕВ

Комсомолец тухай баллада

...ата Сивашай хөөһэндэ сасаад,
...йһан һэлмынгээ шэнхинээн
доро —
...ай хабаар замаа дабаад,
...аагүйл сээжэдэш. Эхэ ором.

...рай эрьеын ногоон шэрэнги
...хынь тэрэниие уряагүй
сохом —
...и тайгын хоншуу тэрэнгиин
...р угтаа һэнш, Эхэ ором.

...агүй хаанашьеб, Мадридай
үүдэндэ
...та үүрэй шүүдэр һорон,
Унаһан байгаа һааш, шинии
зүрхэндэ
Улаабхилха бэшэ һэн гү, Эхэ ором.

Алтан Прагын ханын дэргэдэ
Арюухан сэсэгүүдэй аадарһаа
дальдаран,
Танкын буладай, нүхэдэй зэргэдэ
Таняа һэн гүш байхыень, Эхэ ором.

Алтайн талада далбага мэтэ
Аалихан намилзаа майхан соо
орон —
Халюун шаргал шэниисын гэрэлдэ,
Хараа һэн гүш тэрэнээ, Эхэ ором.

Владимир ПЕТОНОВ

Зүрхэнэй дурасхаал

Айкомой шэрдэмэл үүдэндэ
Аюша зогсобо гайханги,
Алхаба богоһо эбдүүсэнги:
— Амгалан сайхан!
— Сайхан!
Һонииень,
элүүр мэндыень
Һонирхон секретарь һураглана.
«Аюултай» хөөрөөнэй урадхалые
Аюша зүрхөөрөө бараглана.
Ажал тухайнь баһа
Айкомойхид һуража абана.
Эндэ тэндэ «аһан»,
Эрид һурангүй тамална.
...Уставай ёһоор, наһаниинь
Үни хада үнгэрөө....
Биледээ орхингүй гараһаниинь
Бидэндэ ойлгосотой мүнөө.
Зүрхэеэ халаажа ябаһан
Зохидхон биледээ яажа
Эндэ орхижо гаралтайб,
Эдир наһанһаан һалалтайб?
Багшын дүритэй биледээ
Бэедээ Аюша үлөөгөө.
Түрүүшын суглаанай дүлэн
Тэндэнь соробхилон байна;
Һанаандань дайнай үлэн,
Һандаралта жэлнүүд зайна;
Хүхижэ үрдеэгүй наһаниинь,
Хүгжэжэ сэнгээгүй ябадалынь,
Абаяа хүлеэжэ ядаһаниинь,
Абаяа дайнда гээһэниинь,
Унтаагүй хоноһон һүнинүүд,
Ажалаар дүүрэн үдэрнүүд,
Түрисэлдэн зүрхэндэнь оронхой,
Түрүүшын зүүдэн болонхой.
Шэнэ газар элдэлсэһэнээ,
Шэнэ байдал эхилһэнээ,
Талын шарай шэмэглэһэнээ,
Түүдэгэй дэргэдэ шэшэрһэнээ
Тэрэ хэзээшье мартахагүй,
Тэсхэл һанаанһаань гарахагүй.
Байдалай эгсэ богоһо дээр
Билет үбсүүндэнь туяатаа.
Байза, комсомол!
Хүбүүдээ
Бү тараа Уставаар.
Уставай ёһоор,
наһаниинь
Үни удаан үнгэрөө.
Биледээ орхингүй гараһаниинь
Бидэндэ ойлгосотой мүнөө.

Барас ХАЛЗАНОВ

Үглөөгүүр...

Үүрэй толон аалихан задарһаар
Үлгэн дайдыем элшээрээ һаргаана.
Шүүдэрэй сэлсэгэр мүнгэхэн
дуһалаар
Шэршүүхэн сэсэгүүдни нюураа
угаана.
Жэнгирнэ холохоно талым горхон,
Жэргэмэлни дэгдэшэнэ тэнгэри
өөдэ.
Хэршэлээтэ тахатым хатарха
соёрхонь...
Хэды һайхам даа, үглөөгүүр
хүдөөдэм!..
Наран тээшэ үлыл дэн һуугаад,
Нарайхан дэлбээ ургынууд
дэлгээ.
Малша басаган морин дээрэһээ
Маша баяртай, татана дуугаа.
Ябадал дундаа тамхяа оройжо,
Ярилдан гаранад хүбүүд полидоо.
Эреэхэн пулаадаа хойшонь бооһон
Эмээхэй басагад энеэлдэһээр
холодоо.
Хушуунай* саанаһаа түмэр
хүлэгүүд,
Хүнхинэн, доһолгоно арюухан
агаарым.
Майлые бүрхөөһэн адуун
һүрэгүүд
Мундууханаар тангаран хүльбэрнэ
талаарам.
Жэнгирнэ холохоно талым горхон,
Жэргэмэлни дэгдэшэнэ тэнгэри
өөдэ.
Хэршэлээтэ тахатым хатарха
соёрхон...
Хэды һайхам даа, үглөөгүүр
хүдөөдэм!

*— Хушуун—гүбөөгэй нэрэ.

Мухаршэбэрэй аймагай Никольскын дунда һургуулиин һурагшад баян гербари суглуулһан байна. Зураг дээрэ: түрэл орон нютагаа шэнжэлдэг эдиршүүл суглуулһан зүйлнүүдээ хаража байна.
Ф. Сорокиной фото.

Жэгдээр алхамаа татаеыл

Хүгжэмынь Б. БАЛДАКОВОИ *Үгэнь Ц. ГАЛСАНОВАИ*

Маршын темпээр

Залуу наһанай галтайда
Жэгдээр алхамаа татаеыл.
Дорюухан сарюухан Комсомол,
Дуугаа огсомоор дуулаеыл.
Холын замайгаа согтойдо
Хурдаар алхамаа татаеыл.
Эбээрээ, хабаараа нэгэдээд,
Партиин заабаряар дабшаеыл.

Тэмсэл, ажалай золтойдо
Тэгшээр алхамаа татаеыл!
Наруухан, арюухан һайндэртөө
Найраа, наадаяа дэлгэеыл.
Баатар наһанай галтайда
Баатар алхамаа татаеыл.
Дорюухан, арюухан Комсомол,
Дуугаа огсомоор дуулаеыл.

Гэлэгма ДОРЖИЕВА-БАДМАЕВА

СОЁЛМАГАЙ ЭНДҮҮРЭЛ

☆

РАССКАЗ

☆ ☆

...лма гэр соохиёо ариг сэбэр... болгожорхёод, Жамсадаа эдеэ ... бэлдээд, нарай үхибүүнэйн... алиханаар обогошон хүдэлхые ...нэ. Тиихэдээ зол жаргалтай... энтэ мэдэһэндэл, «ямар ехэ зол ...алтай гээшэбибди; Жамсадам... аб адлихан үхибүүн гараһай ... гэжэ бодоод, юундэшьеб до... ...онь хүм унажа, баярай нёлбо... ...жэлүүдгүй мухарина. «Яажа ... гээшэбиб даа», баярлаһан... ...архирха» гэжэ намһаа удха... Хүн орожо ерээ һаа, юун гэ... ...наха юм» гэжэ Соёлма дото... ...дооод, мэгдэнгеэр нюураа ...ва.

...сөөр мотоциклай пүршэгэнөөд ...а бүхэндэ Соёлмагай досоо ...д, зүрхэниинь бүри түргөөр ...он, «ерэбэ, одоолшье ерэбэ» бодоно. Теэд Жамсатанай га... ...гтохо юумэ бэшэ, хажуу... ...ь харайлгаад ябашана.

...ээхэншье орой болобо. Соёл... ...амса тухайгаа муу юумэ бо... ...й гэжэ оролдобошье, «хэн ... юм. Хайшаншье гэжэ ябаа ... би дахажа ябана бэшэ ха ...» гэжэ жүтөөрхэнэ, нойрынь ...ье хүрэхэеэ болино.

...арай һайхан саг ерээд, тал... ...аан «намайгаа хуряан абыт» ...ралһандал гунхалдан, трак... ...он комбайнай дуун үдэр һү... замхахаяа болиһон үе һэн. ...а бүхэли үдэр таряа хуряа... ...нниин халаанда ерэхэ нүхэ... ...леэн ябатарнь, «Галсан үб... ..., срондомни мүнөө һүни ...даа гэнэ» гэжэ дуулгахаяа ...рэбэ. Энэ халуун үедэ ком... ...айлгажа болохогүй туладань.

Жамса нүхэрэйнгөө орондо үлэбэ.

Наранай дээрэхэнэ гараад байхада, ажалһаа ерэбэ. Мотоциклай түршэгэнөөд байшахада, Соёлма мэгдэн, сонхоороо хараад баярлабашье, жүтөөрхэһэн һанаандаа диилдэжэ, уур сухалаа бусална. Үбгэнэйнгөө орожо ерэхэдэ урдаһаань харанашьегүй. Жамса үүдэнэй хажууда сабхи комбинезон хоёроо тайлажархёод, гар нюураа угаажа, столдоо һууба. «Соёлма, эдеэн бии гү?» гэжэ тэрэнэй эсэнгеэр дуугархада, «пеэшэн дээрэ байна бэшэ гү, абаад эдиш!» — гэжэ шүдэ амаа үзүүрлэн дуугаржархёод, саашаа ябашаба. «Юуншье болоо юм ааб даа? Юрэдөө хожом тоосуужабди даа» гэжэ бодоод, эдеэгээ абажа эдеэлнэ. Тиигээд эсэһэндээ дуушье гараха шадалгүй ошожо, хүүртигээрээ хушаад, диван дээрэ хурхиршана.

Тиигэхэдэнь Соёлма бүри ехээр сухалаа хүрэжэ, «энэ намда дурагүйл хадаа иигэжэ ябана. Ямар хонообши? Бэешни ямар бэ? гэжэ асууха юумэ үгы. Намтай дуугаралсахашье дураниинь үгы гээшэ» гэжэ доторoo бодомсоороо, Жамсын хушажа хэбтэһэн хүүртигые хуура татан хаяжархёод:

— Үтэр бодо! Хаагуур, юу хэжэ ябаһанаа ерээбши. Суутай комбайнерби гэжэ ехэрхээ гүш?! Хаанашье ошохсёо болёо гэжэ һанаа гүш?! Тиигэжэ ехээр бү баһа! Шинии тухай юумэ олдохо даа. Яагаа һөөл юмши! Намтай дуушье гаралсаха дураншни үгы гү?—гэжэ байгаад лэ, Жамсын харюусаха тэбдэлгэ үгэнгүйгөөр дээр дээрэһээнь гэмэржэрхибэ.

«Хүнэй юунһээшье үлүү һанажа, энхэржэ ябан гэһээ үшөө иигэжэ байха» гэжэ хороо бусалһандаа, Жамса һуга харайн бодоод, бэеэ барингүй, Соёлмагаа хэды хэды альгадажархиба.

— Үшөө сохижо байхабши. Шамда сохюулжа байха тиимэ элбэг хүн үгы даа!—гэмсээрээ, хадамда гаража, энэ нютаг ерэһэнһээ хойшо дүтэ боложо танилсаһан Долгорой эжы гэдэг хүгшэнэйдөө ябашаба. Жамса байлгаха гэжэ хойноһоонь даб гэбэшье, бэеэ барин үлэбэ. Тиигээд нойрыншье хүрэхэеэ болижо, һанаа үнөөндэ хатана, «эсэһэнээ ехэдэ бодоод, юундэ абяагүй байгаа гээшэбиб» гэжэ өөрыгөө зэмэлбэшье, «хаанаһаа тиимэ элдэб юумэ суглуулжа байжа һанана гээшэб? Намда этигээлгүй хадаа тиигэнэ. Хойноһоонь ошохогүйлби. Дуратай һаа, өөрөө ерэнэ ааб даа» гэжэ шиидэбэ.

Долгорой эжы Соёлмада сай хэжэ үгөөд:

— Зай урдуургнай ямар һонин болоноб? Жамсамнай комбайндаа ябажал байна гү? Ши юундэ һаянай харагдаагүйбши? Бэешни ямар бэ?—гэжэ байгаад дээр дээрэһээнь асуужархина.

Соёлма ойр зуура абяагүй һууһанай удаа:

— Жамса комбайнда ябаа юм бэшэ гү, үдэр һүнигүй ябагшал. Мүнөөшье һая орожо ерээд, дуушье гараха юумэ үгы, унтажа хэбтэнэ һэн. Минии дуугарһамни, үшөө бодожо сохёод үлөө. Би һалажа ерээб,—гэжэ хэлээд, уруугаа харашана.

Долгорой эжы хүлеэгдээгүй юумэ дуулаһандаа, юуншье гэхэеэ ойлгожо ядан, абяагүй зогсожо байтараа:

— Юун хэрэггүй юумэ хэлэнэ гээшэбши. Юун дээрэһээ һалаба гээшэбта? Жамсашни үлдээ гү?—гэнэ.

— Үгы. Өөрөө хүрэжэ ерээб.

— Яаба гээшэбши? Үхибүүтэйшье болохоёо байна ха юмта. Бололгүй юумэ дээрэһээ иигэжэ ябалгүй юм даа. Жамсаяа яаба гээд гүйжэ ерэбэбши? Яахадашни сохёо юм?

Соёлма хэлэхэеэ эшэжэ түрүүшээр тээлмэрдэбэшье, «мүр ганса, Долгорой эжыдэ бултыень лэ хөөрэхэ юм байна» гэжэ бодоод:

— Гансаараймни орхижорхёод, һүниие һүнидэһэн үгы болошоно. Ходол ехэ шухала хэрэг болоһон байгша. Хэн мэдэхэ юм. Намайе хайшаашье ошохоёо болёо гэжэ һанахадаа, баһаа юм бэшэ гү. Тиигэжэ һанахадаа хоромни бусалаад, хүрэжэ ерээб,—гэнэ.

Хороо бусалаад лэ гэгээ гэмэрээ ха юм даа гэжэ тааһан Долгорой эжы:

— Соёлма, юрэдөөл ойлгоорой. Һалаха, һандарха гээшэмнай һайн юумэ бэшэ. Үхибүүн үнэшэрхэ. Түрүүшын нүхэртэл адли нүхэршье олдодоггүй юм. Түргэдөөлгүй аа гүш, хүүхэмни? Намайе дала хүрэтэрөө юу үзөө гэжэ һананабши: сэнгэхэ, жаргахыешье, үбдэхэ ухүүлхыешье, зобохо, тулихыешье—бултыень үзэгдөөл гээшэ. Юумэ үзөөгүй ябахада бултадаа бэлэн, бараг шэнгеэр һанагдагша бэлэй. Ажабайдалые ажаһуужа гаталха гээшэ бараг юумэ бэшэ даа. Юрэдөөл болгоомжотой ябаха юм. «Бололгүй юумэ дээрэһээ буладай үзүүр хухардаг». Эрэ хүнэй гэмыень мэдэнгүйгөөр гэмэрһэнэй хэрэггүй. Гэмыень мэдэһэн хойноо зэмэлхэдэ яаба.

Жамса тухайнь һайн үгэнүүдые хэлэжэ һууһан энэ хүгшэн Соёлмада урда урданайхиһаа дүтөөр һанагдана.

— Энэ манай зүүн тээхи Цырентэниие дүрбэн үхибүүтэй айлайхи аад, юундэ һалаа гэжэ һананабши? Гансал Дулмань нүхэрэйнгөө гэмтэйшье, гэмшьегүй һаань гэмэр гэмэрһээр, зэмэл зэмэлһээр Цыренээ хүйтэрүүлжэрхёо.

Һүүлэй һүүлдэл Цырендэ үхибүүншье, юуншье хэрэггүй болоод лэ ябашоо ха юм даа. Мүнөө тэрэ ехэ болоһон үхибүүдынь эсэгээ хараһан лэ газартаа дахана, холошье ябаа һаань—баабай гэлдээд лэ гүйлдэжэ ошоно гэжэ хэлсэгшэд даа. Тиигэжэ үхибүүдээ тамалжархинабши гү даа,—гэжэ Долгорой эжы үргэлжэлүүлнэ.

— Би Цыренэй һамган Дулмада хэлэжэ ядаа агшаб. Хүнэй үгэ дуулаха хүн бэшэ. Дуратайб гэжэ байжа хубхай бархирха. Тиигэхэдэнь юун болохо юм. Дуратайл хадаа хүнэй тэсэшэгүй, заһаршагүй юумэнэй болошоогүйл һаань, зол жаргалаа сахиха хэрэгтэй.

Соёлма уруугаа хараад лэ, юушье дуугарангүй һуужал, һуужал байгаа һэн.

— Хүн бэе бэеэ хүндэлэлсэжэ, хайрлалсажа, хүлеэлсэжэ ябаагүйдөө хайшан гээд айл боложо һууха даа. Тиигэжэ Дулма мүнөө жаргалаа алдаад лэ байна ха юм даа. Үшөө хажуугаар үхибүүдээ ямараар зобоогоо гээшэб. Би шамайе ойлгохо гэжэ һанахадаа иигэжэ үгэлжэ һуунаб. Таанадшье үхибүүтэй болохоёо байһан зон гээшэт. Жамсыешни нарайһаань хойшо мэдэхэ аабзаб даа. Муу муухайгаар ябана гэжэ юрэдөө дуулаагүй хүнби. Энэ һүниндөө комбайнда ябажа эсэшоод лэ, дуушье гараха тэнхээгүй унташоо бэшэ аал даа. Үдэшэ Мэдэгма мэдээ ухаа алдаһан юумэ:

— Галсамни халууршоо, фельдшертэ ошохомни. «Мүнөө һүни Галсанай орондо үлыш даа» гэжэ Жамсада хайшан гээд дуулгаха юумэ гээшэб,—гээд гүйжэ ябаа һэмнай. Ши буруул ойлгоо гээшэш. Эндэ һалааб гэжэ һуунхаар, ошоод лэ юумээ хэ,—гэбэ.

— Долгорой эжы, ойлгооб. Яагаашье һайн гээшэбта даа. Ехэл юумэ ойлгооб. Энээнһээ хойшо иигэжэ ябахыемни харахагүйт.

Соёлмагай омог зангыень инаг дураниинь илажа, тэрэ Жамсынгаа хэды шэнээн дүтэ, хэды шэнээн үнэтэй байһыень гэнтэ мэдэрһэндэл, досооһоо хүм унажа, бэеэ зэмэлэн, гэр тээшээ яараба.

Газаагаа ерэхэдээ зүрхэниинь түргэ түргэн сохилжо, аминиинь дээрэ гарана. Үүдэеэ зүрхэлэн татажа, гэртээ ороходонь, столойнгоо хажууда бодолгото болон һууһан Жамса һуга харайн бодоод, Соёлмагай шэг шарайень адуулан байтараа, «хүлисэ» гэһэн аалихан абяаень дуулажа, инаг һайхан харасатай нюдэдыень обёоромсоороо, «Соёлмамни, хүлисэ» гэжэ хэлээд, баярлаһандаа гүйжэ ошон, гар дээрээ абажа, гэр соогуураа эрьелдэнэ. Гэмээ мэдэрэн дуугарха гэхэдэнь, Соёлма халуухан альгаараа амыень бүглэн, «боли, боли, би мүнөө бултыень ойлгооб, гэмтэйб. Хүлисэ» гэжэ хэлээд, үбсүүндэнь нюураа дахан бархиршана.

«Энээнһээ хойшо хүргааршье ойронь хүрэхэгүйб даа. Ойлгуулжа үгэхын орондо яажа байгаа гээшэбиб» гэжэ Жамса доторoo бэеэ ехэл буруушаан, Соёлмагайнгаа толгойдо нюураа дахана.

Сусаршагүй зориг

Цэбэг Буянтуева шэнги олон жэлдэ трактористаар ажаллаһан эхэнэр республика соомнайшье хомор байха. Хорёод хүрөөгүйдөө механизатор болоод, тэрэ гэһэнһээ хойшо хорин хоёр жэл соо колхозой поли дээрэ орооһо тарянай үндэр ургасын түлөө тэмсэн хүдэлһэн байна.

Нүхэр Буянтуева мүнөө ямаршье ажалһаа хойшо харангүй, техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэнэ. Тракторист Буянтуева сүлөөтэйл сагтаа машинаяа сэбэрлэжэ, тоһодожо, заһабарилжа байдаг. Тиимэл хадань тракторынь һайнаар хүдэлнэ.

МТС-эйнгээ шэнэдхэгдэн хубилгагдахада энэ механизатор түрэл Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздоо бусажа ерээд, бүри оролдосотойгоор ажаллажа байна.

А. Бадмаев, З. Галсанова.

Сэлэнгэ.

Тобшо һонин

☆ Зэдын аймагай «Октябрь» колхозой һаалишан М. Б. Доржиева 9 һарын туршада үнеэн бүриһөө 1722 литр һү һаажа, аймагай һаалишадай мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлбэ.

Н. Гуслякова.

☆ Курумканай аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд гүрэндөө һү тушааха, худалдаха жэлэйнгээ түсэб 107 процент дүүргээ. Октябриин 1-нэй байдалаар аймагай колхозууд нёдондоной тэрэ үеынхиһөө 2454 центнер үлүү ехэ һү тушаагаа.

Г. Бадмаев.

☆ Хоринин аймагай промкомбинадай модо дархалдаг цех сентябриингаа түсэб 117 процент дүүргэһэн байна. Цехынхид жэлэйнгээ түсэб декабриин 15 болотор дүүргэхэ уялга абаба.

К. Жалсараев.

Шүүбэритэ нөөсэлгэ

Шүүбэритэ нөөсэлгэ юрын нөөсэлгэдэ орходоо ондоогоор, нэгэ счёдто арба мянган түхэриг байха жэшээтэйгээр нөөсэлгын кассануудта абтаха зэргэтэй. Гэбэшье мүнгэ нөөсэлэгшэд кассада хэдэн счёдтой байжа шадаха юм. Шүүбэритэ нөөсэлгөөр мүнгэ нөөсэлэгшэ хүн процент бэшэ, тиражда тудаһан шүүбэри абаха болоно.

Тиражай шүүбэри жэлдээ хоёр дахин үнгэргэгдэнэ. Тэрэнь апрель, октябрь һарануудта болодог юм. Тиражда 1000 счёт наадаха байна. Тэдэнь иимэ шүүбэринүүдтэ хубаагдаха юм: 200 процентын нэгэ, 100 процентын хоёр, 50 процентын хоёр, 25 процентын хорин шүүбэри.

Республикымнай нөөсэлгын кассанууд шүүбэритэ нөөсэлгөөр жэл бүхэндэ ехэ мүнгэ түлэнэ. Гансахан байгша оной апрелиин тиражда мүнгэ нөөһэн 154 хүн таби гара мянган түхэриг шүүһэн байна.

Гансахан Заиграйн аймагай мүнгэ нөөсэлэгшэдтэ 21 мянган түхэригэй шүүбэри түлэгдөө. Тэдэнэй тоодо 6354 түхэригэй шүүбэри бии байгаа.

Ээлжээтэ 32-дохи шүүбэриин тираж байгша оной октябриин 5-да Турунтаево тосхондо болоһон байгаа. Тэрээндэ нилээд ехэ мүнгэнэй олохон шүүбэри тудаһан байха юм.

М. Халбаев.

105-тай хүгшэн

Шэмэрүүн хүйтэн уларилтай Байгалай үмэнэхи нютагуудта хүнүүд яһала үндэр наһа наһалдаг гээшэ. Теэд зуу гаран жэлдэ ажаһуугаашад үсөөхэн дайралдадаг.

Иволгын аймагай «Коммунизм» колхозойхид Зинаида Лукинична Пузырёвае «манай нютагай эгээл үндэр наһатай хүгшэн» гэжэ нэрлэнэ. Зинаида Лукинична үнгэрэгшэ хабар 105 хүрэһэн юм. Энэ хүгшэн хүнгэн сарюун, харасааршье һайн, дуулахааршье һонор зандаа. Гэр соохи хэрэгээ жэншэдгүй дүүргээд лэ байдаг.

Үндэр наһа наһалжа, Совет засагай үеын жаргал эдлэжэ һууһан Зинаида хүгшэн 3 хүбүү, 2 басага түрэһэн байна. Мүнөө 22 ашанар, 37 гушанартай болонхой. Далаяа шахажа ябаһан Николай хүбүүниинь олохон жэлдэ Оронгын сельпогой түрүүлэгшэ ябаһан юм, мүнөөшье колхоздоо хүдэлһөөр. Хоёрдохи хүбүүн — Семен Пузырёв арба гаран жэлдэ Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой, мүн Бүхэнэй сельсоведэй түрүүлэгшээр хүдэлмэрилһэн байна.

Зинаида Лукиничнагай 8 гушанар—комсомолшууд, дүрбэниинь — партиин гэшүүд.

—Энэ наһанайнгаа хахадһаань ехэнхиие хаанта засагай харанхы мунхаг сагта үнгэргөө хүм. Мүнөө Совет засагай үедэ ашанар, гушанарайнгаа, арад зонойнгоо хүхюутэй ажабайдал харахадаа, омогорхон баясан һуудагби,—гэжэ энэ хүгшэн хөөрэдэг юм.

Г. Бадмаев.

Юун бииб, юун үгыб?

Юун бииб?

Кяхтын аймагта Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз бии юм.

Колхозой түб тосхон—Субагта гэжэ торнин хүгжэжэ байһан тосхон байдаг.

Тосхоной гудамжаар тоолхоёо алдан тэмтэржэ ябадаг Дамдин бии.

Колхоз дээрэнь гурбадахи комплексно бригада бии.

Бригададань тоо бүридхэлшын тушаал бии.

Тэрэ тушаалые мүнөө даажа ябадаг (урдань бригадиршье байһан, агрономоошье хүдэлһэн) Лодомпилов бии.

Комплексно бригадын түб бууса—Обоон Үбэр гэжэ газар бии.

Тоонто һайхан газартаа мангарлажа бөөлжэжэ ябадаг Дамдин Лодомпилов бии.

Колхозойнь дэргэдэ эхин парторганизаци бии. Тэрэнэй секретарь Иван Перфильевич Осеев гэжэ хүн бии...

Юун үгыб?

Тэрэ Лодомпиловай тэлэрэнхэй ябаха тэнгэриин сагаан үдэр гэжэ үгы.

Лодомпиловай гэр соо эбдэрээгүй амһарта гэжэ үгы.

Лодомпиловые шүүмжэлээгүй хүнүүд гэжэ үгы.

Лодомпиловай «боожо үхэхөөр, бурхан үзэхөөр, болёоб» гэжэ байжа һүүлшынгээ үгөөр ама алдаагүй суглаан үгы.

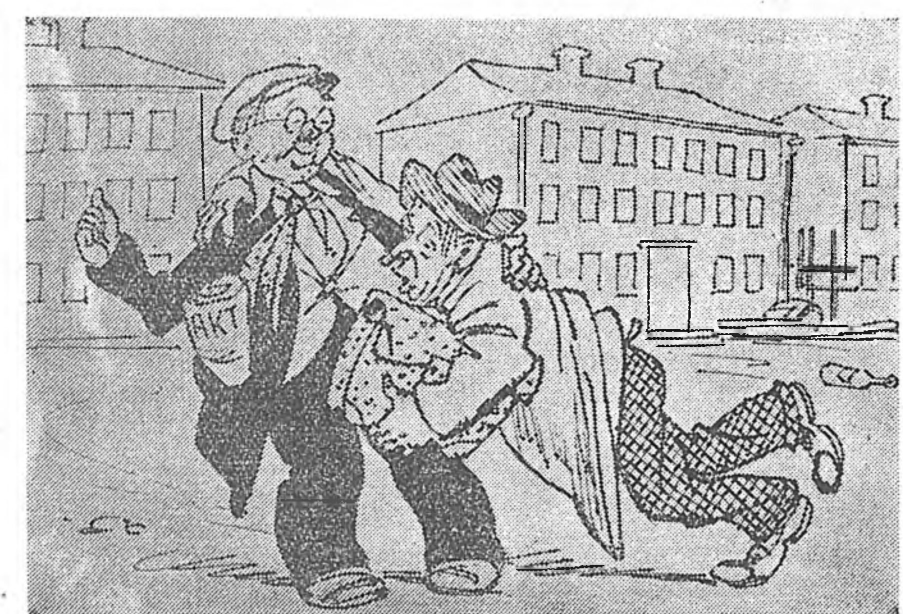
Тоо бүридхэлэйнь тобьёг дансанууд соо тодорхой юумэн гэжэ үгы.

Мүнөө хүрэтэрөө Д. Лодомпиловта абтаһан мүртэй хэмжээн гэжэ үгы.

Иигэжэ «биинь» «үгыгөө» диилэһэн зандаа байна.

Кяхтын райком энээниие анхаралдаа абаха бэзэ.

Д. Доржиев.

— Зай, хэр ябанаш? Үшөө нэгэ байшан хүлеэн абахаяа ошохомнай гү?

— Өөрөө ошохо һаа ошыш даа. Хоёр байшан хүлеэн абалсаадшье нюруу болошобо хэбэртэйб.

ТАСС-эй фотохронико.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Уласхоорондын шатарай олимпиада хаагдаба

Советскэ Союзай командада шатараар дэлхэйн чемпионой нэрэзэргэ олгогдоо

МЮНХЕН, октябриин 24. (ТАСС). Уласхоорондын шатарай XIII олимпиада үсэгэлдэр үдэшэ «Регина» гэжэ отелиин Ехэ зал соо баярай оршон байдалда хаагдаба.

Олимпиадада хабаадаһан гроссмейстернүүд болон мастернуудые Мюнхенэй засагай газарай болон магистрадай түлөөлэгшэд амаршалаа. Мүрысөөнэй дүнгэй соносхогдоһоной һүүлээр ФРГ-гэй шатаршадай союзай президент г-н Дейне мүрысөөндэ илагшадта хүндэлэлэй медальнуудые барюулаа. Шатараар дэлхэйн чемпион Михаил Ботвинник, мүн Василий Смыслов, Пауль Керес, Давид Бронштейн, Михаил Таль болон Тигран Петросянда Советскэ Союзай гүрэнэй гимнын аялган доро алтан медальнууд барюулагдаа. Зал соо байһан 36 ороной шатаршадай организацинуудай түлөөлэгшэд, олон тоото айлшад, шатарта дурлагшад олимпиадада илажа гараад, шатараар дэлхэйн чемпионой нэрэзэргэдэ дүрбэдэхеэ хүртэһэн советскэ шатаршадые халуунаар амаршалаа.

Хоёрдохи һуури эзэлһэн Югославиин командын шатаршадта мүнгэн медальнууд барюулагдаба. Удаань гурбадахи һуури эзэлһэн Аргентинын шатаршад бронзон медальнуудые абаа.

Тус тустаа эрхим һайн үрэ дүн харуулһан шатаршадта дурасхаалта шангууд үгтэһэн байна.

Абажа болохо 15 очкоһоо, 13.5 очко абажа, олимпиадада эгээн эрхим үрэ дүн туйлаһан советскэ гроссмейстер Михаил Тальда тусхай шан барюулагдаа. Тиихэдэ мүн бараг һайн үрэ дүн туйлаһан Югославиин гроссмейстер Светозар Глигорич, Даниин гроссмейстер Бент Ларсен гэгшэд шанда хүртөө.

МЮНХЕН, октябриин 24. (ТАСС). Шатарай XIII олимпиадада хабаадаһан советскэ гроссмейстернүүд октябриин 24-дэ ФРГ-гэй элдэб городуудаар ябаха байна.

Дэлхэйн чемпион гроссмейстер Ботвинник «Сименс» гэжэ электротехническэ мэдээжэ фирмын предприятинуудта шатараар сеанснуудые үгэхэ байна. Октябриин 25-да Ботвинник Флор хоёр Голланди орохо, советскэ командын бусад гэшүүд октябриин 26-да Брюссель ороод, тэндэһээ түрэл ороноо бусаха юм.

Тобшо мэдээсэлнүүд

✦ СССР-тэ атомай хүсэ амгалан ажалда хэрэглэлгэдэ зорюулагдаһан выставкэ Пхеньянда хаагдаба. Энэ выставкые Корейн олониитэ угаа ехээр һонирхон хараа. Хүнэй ехээр һонирхоһон дээрэһээ выставкын хүдэлхэ болзор 18 хоногоор һунаагдаһан байна. Тэрээндэ 125 мянга гаран хүн орожо хараа.

✦ Германиин Федеративна Республикын президент Хейс Англида албанай хэрэгээр ошоод, мүнөө Баруун Германида бусажа ерэбэ. Лондондо Хейсые хүйтэншэгөөр угтаһандань, Боннско партинуудай түлөөлэгшэд дурагүйдэнэ гэжэ «Генераль-Анцейгер» газетэ тэмдэглэнэ.

✦ Канадын Шэнэ Шотланди гэжэ провинцидахи Спрингхилл шадарай нүүрһэнэй шахтануудай нэгэндэ газарынь хэмхэрэн унаа. Шахта соо хүдэлжэ байһан 166 хүнэй оройдоол хорининь амиды гараһан байна. Бусадайнь яаһан тухай оройдоо мэдэгдэнэгүй. Горнягуудые абарха хүдэлмэри үргэлжэлүүлэгдэһээр.

✦ Буэнос-Айрес (Аргентина) провинциин багшанарай бүгэдэ ниитын забастовко 3 үдэр соо болоод дүүрэ. Тэрээндэ 30 мянган хүн хабаадаба. Салин хүлһэ, пенси нэмээхэ тухай забастовко хэгшэдэй табиһан эрилтэ хангагдаа.

Ливанай Национальна нэгэдэлэй фронтын мэдүүлгэ

БЕЙРУТ, октябриин 24. (ТАСС). Ливанай Национальна нэгэдэлэй фронтын мэдүүлгые «Телеграф» газетэ толилоо. «Газаа талаһаань тохёолдожо байһан аюулһаа» Ливанай «бэеэ даанхай байдалые хамгаалхын тулада Америкын сэрэгүүд энэ орондо оруулагдаа юм гэһэн хэбэртэйгээр США-гэй правительствын хэлэдэгэй ямаршье үндэһэ баримтагүй байһые энэ мэдүүлгэ соогоо Национальна нэгэдэлэй фронт элишэлһэн байна.

Оронии «аюулһаа» хамгаалхын тулада бэшэ, харин Ирагай революциие, араб оронуудтахи сүлөөрэлгын тэмсэлые дарахын тулада Америкын сэрэгүүд Ливанда оруулагдаһан байгаа гэжэ мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ. Ливандахи байдалда «Харин оронуудай зүгһөө хамааралсалга» гэһэн баталамжануу шал худал байһыень ООН-һоо Ливанда эльгээгдэһэн ажаглагша комисси өөрынгөө элидхэл соо доруулан харуулһан байгаа. И элидхэлэй хэгдэһэнэй хойто америкынхид ООН-эй Уставые дүүлигээр эбдэн, Ливанда сэрэ оруулһан байгаа гэжэ фронтын дүүлгэ соо тэмдэглэгдэһэн байна.

Фашистска үзэл баримтал «арадай социальна партиин» 600 шүүн Сириһээ зугадан гаража, ванда ерээд, Арабуудай Нэгэд Республикада эсэргүү һүйдхэ хүдэлмэри хэхын тулада хэрэгл дэжэ байдаг. Тэдэниие оронһоо лэн гаргаха гэһэн эрилтэ Лива Национальна нэгэдэлэй фронт ванай правительствын үмэнэ биба.

Японой Киканси Цусин агентствын мэдээсэл

ТОКИО, октябриин 24. (ТАСС). Профсоюзуудай газетэнүүдые хангадаг «Киканси Цусин» агентство мэдээсэл толилоо. Тайваниин хоолой шадар ээрхэг түримхэй ябуулга хэхын тулада США-гэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй Японой газарые хэрэглэжэ байһые гэршэлһэн баримтанууд энэ мэдээсэл соонь дурсагдана. Урдань Японой далайн-сэрэгэй шухала база байһан Курэ город дайнай хойто тээхи жэлнүүдтэ США-гэй сэрэгэй база болгогдонхой гэжэ агентство мэдээсэнэ.

Агентствын дамжуулһанай ёһоор, сентябриин 13-да Курэ городой портдо Американ 1-һээ 5 мянга хүрэтэр тонно шэгнүүртэй сэрэгэй табан транспортна судна ороһон байгаа. Сентябриин тэн багаар һомо хэрэгсэлнүүдые суднануу ашаха хүдэлмэри эндэ һүни гүй хэгдэдэг болоһон байна. хүдэлмэридэ хабаадагшадай һэнэй ёһоор, холо буудадаг арт лерийскэ буунуудай һомону ашагдадаг байгаа.

«Корейдэ дайнай боложо бай найхидал адли байдал эндэ тохё добо» гэжэ Курэ городой хүн хэлсэдэг болоо гээд агентство жуулна.

Хитадта добтолон орохын тула хэрэглэхэ зорилгоор эдэ һомо хэр сэлнүүд Тайвань эльгээгдэнэ. А риканецуудай дайн байлдаа һу рөөхэ хэрэгтэнь японойхид туһа ёһогүй гэжэ агентство онсолон дэглэнэ.

Алжиртахи Франциин сэрэгүүдтэ бэрхэшээл тохёолдоно

ПАРИЖ, октябриин 24. (ТАСС). Алжирай национально-сүлөөрэлгын армиин отрядууд Франциин сэрэгүүдтэ үсэд шангаар эсэргүүсэнэ. Тиимэһээ Алжиртахи Франциин командовани дайнай эхилһэн сагһаа хойшонхи «үзэгдөөгүй ехэ байлдаанайнгаа» хүсэд урагшагүйдэһые мэдэрхэ, мэдүүлгэнүүдэйнгээ удхыень зөөлэрүүлхэ баатай болоһон байна. Энэ эгээн ехэ байлдаан гэдэгынь эртээнһээ соносхогдоһон, мүн тэрээндэ тон нарин бэлэдхэл хэгдэһэн байгаа. Алжирай восстани хэгшэдтэ эсэргүүсэн, Кабилида, ороной бусад районуудта һаяхан добтолго эхилхэдээ Франциин командовани ябаган сэрэгүүдые, артиллери, парашютно-десантна сэрэгүүд болон авиациие олоор хэрэглэһэн байгаа. Гэбэшье Парижай газетэнүүдтэ мүнөө үедэ толилогдоһон мэдээсэлнүүд дээрэһээ хаража үзэх «эгээн ехэ байлдаан» гэдэгын урагшагүй байшоо. Восстани хэ шэдтэ эсэргүү генеральна добто хэхын орондо Франциин сэрэг эндэ тэндэхэнэ жэжэхэн байлда нуудые хэһэн байна гэжэ «Кр газетэ мэдээсэнэ. «Алжиртахи яын байлдаа ударидаһан сэрэ хүтэлбэрилэгшэдэй эдэ байлдаа дые үнэндөө добтолго гэхээр б гэжэ тоолодог» тухай газетэ бэ нэ. «Хаа хаанагүй» восстани байгшадта эсэргүү генеральна толго хэхын тулада сэрэгүүдые нээр нэмэжэ асарха (мүнөө Алжиртахи Франциин сэрэгүүд мянган хүнһөө бүридэнэ.—Ред **циин ажаглалта)** хэрэгтэй гэжэ рэгэй хүтэлбэрилэгшэд тоол гээд газетэ саашань бэшэнэ.

Империалистнууд Дүтын Зүүн зүгтэ шэнэ үгэсэлгэ бэлэдхэнэ

БЕЙРУТ, октябриин 24. (ТАСС). «Шэнэ үгэсэлгэ» гэһэн гаршагтай статья «Аль-Кифах» газетэ толилоо. Дүтын Зүүн зүг тушаа империализмын ямар һанаашалга гаргажа байһан тухай тогтохо зуураа, газетэ иигэжэ бэшэнэ: араб арадуудай национально-сүлөөрэлгын тэмсэлдэ эсэргүүгээр империалистическэ гүрэнүүдэй, хамагай түрүүндэ США болон Англиин шэнэ түсэбүүдые бэелүүлжэ байһан тухай Араб Зүүн зүгтэ мүнөө тохёолдоод байһан оршон байдал гэршэлжэ үгэнэ. Урдынгаа үгэсэлгэнүүдэй буруу һүрэхэдэ, Дүтын Зүүн зүгтэхи арабуудай национализмын гол түшэг бологшо Арабуудай Нэгэдэмэл Республика тушаа баруун гүрэнүүд гол анхаралаа хандуулдаг болоо.

Дэлхэйн энэ хубида империалистнуудай бэелүүлжэ байһан бүхы түсэбүүд сүлөөрэлгын тэмсэлэй һаа ОАР-ые зайсуулан холодуу гэһэн гансахан лэ зорилготой гэжэ «Аль-Кифах» газетэ онсо тэмдэглэнэ. Энэ зорилго бэелү хын тулада шэнэ хэлсээн батал дана, шэнэ үгэсэлгэнүүд бэлэд дэнэ. Вашингтон болон Лондон даа Тунисай президент Бург гэгшые тухиран араб оронуудай гиие доторһоонь муудхааха һаяхан оролдоһон байгаа. Тиихэ хамта США Израильда мүнгэн реэр бүри ехэ туһаламжа үзүү Англи Израильда уһан доогуур даг онгосонуудые үгөө. Гадна боото Штадууд сэрэгэй мисс Иорданида эльгээгээ гэжэ саашань бэшэнэ.

Редакторай орлогшо. **С. Б. БАЛЬЖИНИМА**

МҮНӨӨДЭР КИНО, ТЕАТРНУУДТА

БУРЯТ ДРАМЫН ТЕАТРТА—**«Будамшуу»** (20 часта).

«ПРОГРЕСС» КИНОТЕАТРЫН ЕХЭ ЗАЛДА—**«Футболисты»** (19 ч. 40 м., 11 ч. 20 м., 13 час.), **«Дорогой мой человек»** (14 ч. 40 м., 16 ч. 45 м., 18 ч. 50 м., 20 ч. 55 минутада), **«Отарова вдова»** (23 ч.) БАГА ЗАЛДА—**«Смерть велосипедиста»** (10 ч., 11 ч. 45 м., 15 ч. 30 м., 17 ч. 15 м., 19 ч., 22 ч. 45 минутада), **«Это начиналось так»** (13 ч. 30 м., 20 ч. 45 минутада).

«ЭРДЭМ» КИНОТЕАТРТА **«Шэнэ мультфильм»** (9 ч. 20 м., 10 ч. 30 м., 11 ч. 40 м.), **«Фанфары любви»** (12 ч. 50 м., 16 ч. 50 м., 22 ч. 40 минутада). **«Машинист»** (14 ч. 50 м., 18 ч. 50 м.). **«Сорок первый»** (20 ч. 50 минутада).

ПВЗ-гэй КУЛЬТУРЫН ОРДОНДО — **«Сказ о Чапаеве», «Кошкин дом»** (14 ба 16 ч.), **«Летят журавли»** (18 ч. 20 м., 22 ч.).

«ОКТЯБРЬ» КИНОТЕАТРТА»—**«Укротительница тигров»** (9 ч. 50 м., 11 ч. 30 м.), **«Смерть велосипедиста»** (13 ч., 17, 21 ч.), **«Украденное счастье»** (15, 19 ч).

АБАРГА МОГОЙЕ ИЛАГША

Хубэй провинциин Суйсян уездын Хуадуцзы тосхоной таряашад уһалууриин канал татажа дүүргэбэ. Зүгөөр нэгэ хабсагайн хаяа малтаха эгээн бэрхэшээлтэй хүдэлмэри үлэбэ. Хабсагайн боорӧор уһа урадхуулаа һаа, 40 мянган му газар уһалагдаха байгаа.

Ли Гуань-цюаниин даадаг залуушуулай габшагай бригада хабсагайн адар томо шулуунуудые зайлуулба. Тиигэжэ байтарнь шулуунай забһарһаа туйлай ехэ абарга могой бултайба гэхэ. Хүдэлжэ байгаашан хайша хайшаа тараад гүйлдэшэһэн байна.

Ли хүрэһөөр тэрьелэн алдаад, зуг татан зогсожо, могойе адаглан хараба. Түмэн табагай амһарай тухай бүдүүн бэетэй, соохор могой шулуунай забһарһаа аалиханаар гулдиран гаража ябаба.

Могой нүхэнһөө гараад, толгойгоо өөдэ руунь эрьелдүүлэн хараашалба. Лишье олон юумэ бодоогүй, үргэбшэеэ абажа ерээд, аһан хүсөөрөө могойн орой руу буулгажархиба.

Шангахан сохюулбашье һаа, могой эншье гээгүй. Харин толгойгоо үргэжэ, һалаатаһан ута хадхуур гаргаад, Ли Гуань-цюаниин нюур тээшэ дугташаба. Тиихэдэнь Ли үргэбшэеэ хаяжархёод, могойн толгойдо аһашаба:

— Ерыт наашаа! Түргэлыт, түргэлыт! —гэжэ хашхарба.

Нүхэдэйнь гүйлдэжэ ерэтэр могой Лин бэе оройжорхёо. Хэды шангаар оройбошье һаань, Ли могойн толгойе табибагүй.

Сугларагшад Лидэ туһалжа ядаба. Могойе сохихо гэхэдэнь, хүнэй бэедэ сахариглашаһан байгаа ха юм. Эсэстээ Сяо Цзя-фа, Ся Мин-фу гэгшэд хүрзөөр могойн тархиие таһа сабшаба.

Лин бэедэ сараа гарашаһан байгаа. Могойһоо табигдахадаа Ли тэмтэршоо. Аргашье үгы, гурбан метр утатай абарга могойтой тэмсэхэ гээшэ амар бэшэ хэрэг!

Нэгэ хэды болоод байтар тэдэ таряашад могойн эшээнтэй дахин дайралдаба. Далан үндэгэ даража байһан эмэ могой гаража ерэһэн байна. Түрүүшынхиһээ нэгэ бага заа бэстэй болобошье, нүгөөдэдөө орходоо ехэ хоротой, сухалтай байһан байгаа. Тэрэ могой үрдихын аргагүйгөөр Лидэ добтолжо оробо. Ли арай шамай толгойдонь аһажа, хашхарба:

— Амидыгаар барисыл!

Хажуудань ерээд байһан Тан Ци-цзин һолоомо мушхажа ерээд, ама руунь шэхэхэ гээд амжаагүй, могой хүсэлэн гэхэдээ Лие мухарюулжархёо. Таншье хургаяа хабшуулжа мэгдэд гээ ха.

Барилгашад могойе модоор, хүрзөөрөө сохижо мэдээ. Гэбэшье тэрэнь Лие улам шангаар хабшаба. Тэрэ могой арай гэжэ дарагдаа.

Һүүлээрнь һураггүй бага, «оройдоо» табан килограмм шэгнүүртэй абарга могой амидыгаар барибад.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо тосхоной зон могойһоо айжа тэрьелхээ болёо. Ли Гуань-цюаниин залуушуулай бригадынхид абарга могойе дарагшад гэжэ нэрлэгдэдэг болоһон байна.

(**«Вокруг Света»** журналһаа абтаба).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни и экономики—47-59, пропаганды и местной информации—35-14, культуры и быта—34-05, писем трудящихся и переводов—24-74, корректорская —32-67, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н00874. Типография Министерство культуры Бурятской АССР. Зак. № 4694.